

Luchazi: Bible for Mateo
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mateo

1

¹Mukanda wa chikota cakusemuka caYesu uakuvuavuesa, muana Ndaviti, muana Avalahama. ²Avalahama akele yise ya Yisaka, kaha Yisaka akele yose ya yakova, kaha Yakova akele yise ya Yuta navana vanaye. ³Yunda uakele ise ya Falesi na Zalakuli Tamate, Talesi, uakele ise ya Heziloni, na Heziloni ise ya Alame. ⁴Alame uakele ise ya Amindave, Amindave uakele ise ya Nasone, kaha Nasone uakele ise ua Samone. ⁵Samone uakele ise ya Mbouaze kuli Lahave, Mbouaze uakele ise ua Ovende kuli Lute, Ovende uakele ise ya Njese. ⁶Njese uakele ise ya Ndaviti muangana, Ndaviti uakele ise ya Solomone kuli Pueblo ya Liliua. ⁷Solomone uakele ise ya Lihoveme, Lihoveme uakele ise Y Avinja, Avinja yise ua Ase. ⁸Ase uakele ise ya Yosefate, Yosefate uakele ise ya Yoleme, na Yolame uze akele ntsenkulu ya Oziha. ⁹Oziya uakele ise ya Yolame, Yolame uakele ise ya Ahaze, Ahaze uakele ise ya Hezekeya. ¹⁰Hezekeya uakele ise ya Manase, Manase uakele ise ya aaaaaAmone, na Amone uakele ise ya Njosiya. ¹¹Njoseya uakele ntsekulu yamKoniya navana vanaye vavamala hantsimbu yaku vatuntuila ku Mbambilone. ¹²Hanima yaku vatuntuil ku Mbambilone, Yekoniha uakele ise ya Salateli, Salateli uakele civendi ca Zolombambe. ¹³Zolombambe uakele ise ya Aviunde, Aviunde uakele ise ya Eliakime, Eliakime uakele ise ya Azolo. ¹⁴Azolo uakele ise ya Sondoke, Sondeke uakele ise ya Akimi, Akimi uakele ise ya Eliundu. ¹⁵Eliundu uakele ise ya Eliazale, Eliazale ise Matane, Matane ise ya Yakova. ¹⁶Yakova uakele ise ya Yosefe yala lia Maliya ou ikeye muasemukile Yesu, ivasana muKilisitu. ¹⁷Visemunuino vuose kufuma kuli Avalahama na kuheta kuli Ndaviti vuakele visemunuino likumi na viwana, kaha kufuma kuli Ndaviti nakuheta kukuvatutuila ku Mbambilone visemunuino likumi naviuana, kaha kufuma hakuvatutuila ku Mbambilone nakuheta ku kuli kilisitu visemunuino likumi naviuana. ¹⁸Kusemuka ca Yesu kilisitu calingikile ngecize. Uze naye, Maliya, vamuhuile kusombaka kuli Yosefe, vunoni ntsimbu kanda valimone, vamu uanene navufumba vua muzimu uakulela. ¹⁹Olondzo Yosefe, yalieni, akele muka kuoloka, kazangele kumusauisa, uasinganiekele ku mulukulula muku sueka cikuma. ²⁰Vunoni omu muasinganiekele kulinga viuma evi, kuesile kangelo kamuangana, uasolokele kuli ikeye mucu lota, ngueni, "Yosefe muana Ndaviti, kati uivue vuoma vuakumbata mpuevo, yove Maliya, muomuo eci canemita cakuli Sipilitu Uzila. ²¹Kaha akasema muana ua yala, kaha muka mukamuvuluka lizina Yesu, muomuo ikeye akohiela vantu zieni vuavo vavipi." ²²Evi vuose vuasolokele mangana mezi aze avahandeketele asoloke kuli muangana kulitila muva kapolofeto, ngueni, ²³"Talenu, muana mpuevo ou kanda laza alimonaho nayala, akemita lizimo kaha kaha akasema muana uayala, vaka muluke lizina leini Emanuela"- ou valumbunuine nguvo, Njambi ali netu." ²⁴Yosefe ahindikile kufuma kutulo kaha alingile omu kangelo kamuangana muamulekele, kaha aniumbatele kupua mpueyeni. ²⁵Vunoni kamuzivile nakuheta naua muasemene muana uayala. Sikaho amusanene lizina lueni yesu.

2

¹Hanima hakusemuka ca Yesu Kumbetelena uava Yundeya mumatangua a muangana Helonde, cendo cavamala vakua kutanga kufuma kumutuntuko va hetele ku Yelusalema vahandeketele, ²"Kuli kunasemuka muangana uava Yundeya? tunamuene ntaongonosi yeni kumutuntuko kahatuneza nakumu zumbangeya." ³Omu Helonde muangana muavuile eci, ua zuzukile, na vakua Yelusalema hamoneni. ⁴Helonde ua kunguluile vakuluntu vavasasendote navakua ku soneka hakati ka vantu, kaha ua vahuile, "Kuli kua likasemuka Kilisitu?" ⁵Kaha va mulekele, Mu Mbetelema mu Yundeya, mukeko mu vasoneka kuli kapolofeto, ⁶Vunoni ove, Mbetelema, mu cifuti ca Yunda, kati uua mundende hakati kava miangana vamu Yundeya, kuliove kukafuma umo aka yula, ikeye akapue kanuingi kavantu vange vamu Isalela." ⁷Kaha helonde mukusueka ua sanene vakuamana uavahuile ntsimbu yika yize ntongonosi yasolokele. ⁸Kaha uatumine ku Mbetelema, ngueni, "Hemenu mukalengeye vuino muana uakakeke, ngue muna mu uana munjinehele muzimbu kaha nange naua njikeza naku mundzumbangeya." ⁹Omuo vavuile mezi amuangana, vayile mundzila yeka, kaha yize ntongonesi yize yiva muene ku mutuntuko vayile nayo kuheta nomu yejile nakumena haze ha kele muana uakakeke. ¹⁰Kaha mu vamuene ntongonosi va zolelele na ndolela yakama. ¹¹Vengilile mundzivo na kumona kakele na Maliya naye. Kaha va uile hamavu na kumu zumbangeya. Va zituile vikuata viavo vahanene vuana ulu, navihemba viakutsimika, nakuvuava. ¹²Kaha Njambi uava nanguile mucilota ngueni kati muhilukekuli Helonde, kaha vahilukile kucifuti cavo munzila yeka. ¹³Hanima vaze havanayi,laza, kangelu ua Njambi ua solokele kuli Yosefa muku lota ngueni. "hinduka, mbata kakeke na nanaye mutine muye ku Icipito. Mukakala vene kuze palanga nomu munjika mileka,muomuo Helonde natondo kakeke kumuenyeka." ¹⁴Vuze vutsiki Yosefa ua hindukile nakumbata kakeke nanaye kuya ku Ingipito. ¹⁵Kaha uakele venekeze kuheta nomu uatsile Helonde. Mukemuo muahandeketele muangana kuhitila muli kapolofeto, "Kufuma mu Ingipito njina sana muanange." ¹⁶Kaha Helonde, muamuene ngueni vakuamana vana muongo, ua pihilile, uatumine vatsihe vana vavamala vaze vali mu Mbetelema nakuma mbueli vaze valina miaka ivali kunca muitsi ngue uze muzimbu ua va kuana. ¹⁷Kusulisisa ku mezi ahandeketele kuhitila muli Yelemya kapolofeto, ¹⁸"Lizi valivuile mu Lama, kulila neku linanieta cikuma, Lakeli ualilile vana veni, kaha katavele kumu vendezieke, muomu vahiko." ¹⁹Omu mua tsile Helonde, talenu, kangelu ua Njambi ua solokele mukulota kuli Yosefa mu Ingipito na kuhandeka, ²⁰"Hinduka mbata muana nanaye muye ku cifuti ca Isalela muomu vaze vahyangele muono uakakeke vanatsi." ²¹Yosefa ua hindukile, kumbata kakeke nanaye nakuiza mu cifuti ca Isalela. ²²Kaha omu avuele nguavo Alekeleu na suana ku Yundeya kulu nkano lua ise Helonde, ua vuele vuoma vua kuyako, nomu Njambi uamu nanguile kukulota, ua alukile kumutamba ua Ngaleleya. ²³nakuya na kutanga mu nganda ya Nazeleta. Eci kusulisisa viva sonekele kuhitila muli ma polofeto, kaha vaka musana Anazalene.

3

¹Mu matangua aze Yoano muka ku mbuitika uezile na kua mbululuile mu mpambo ya Yundeya nguenu, ²"Aluluisenu mitima, muomo vuangana vua muilu vuli mu hiehi." ³Muomuo ou ikeye va ambele kuli kapolofeto Isaya, nguenu, "Lizi lia mu kua kutambeka mu mpambo, 'viukisenu njila ya muangana, sungamesenu zinjila zieni.'" ⁴Vuno Yoane uazalele vuzalo vua maka a ngamela na muiva ua cikanda mumbunda yeni. Kaha via kulia vieni vambimba na vuci vuaku musenge. ⁵Kaha Yelusalema, Yundeya yose na cifuti cose ca zunguluka ndonga Yondanu vaile kuli ikeye. ⁶Kaha vava mbuitikile kuli ikeye mu ndonga Yondanu, mukulitavela vipi viavo⁷Olondzo omuo ua muene va Faliseo na va Sanduseo va vengi kuiza kuli ikeye linga ava mbuitike, uahandeketele kuli vakevo nguenu, "Enu mbuto ya mambuambua, iyandzo naminangula kutina vutenu vuze vukeza?" ⁸Ngoco vene imenu mihako ize ya pande mutima ua kualuluka. ⁹Kati muvange kulileka akatikenu, nguenu, "Tuli na tate-tu Avilahama." Muomuo njikumileka nguange Njambi a hasa ku sangula vana va Avilahama ku malolua aua. ¹⁰Kaha njimbu vanaisaleka laza kumizi ya miti. Ngoco muti uose kau imi mihako ya cili va ka upakula na ku umbila mutuhia. ¹¹Ange nji ku mbuitika mumema kumuesa kualuluka ca mitima yenu. Kaha ou aci kuiza munima yange nanji hiana, zinkaku zieni kanji kuhasa ku zimbata. Ikeye aka mi mbuitika mumuzimu ua kulela kaha naua natuhia. ¹²Lisenua lieni lili mulivoko lieni na ku pekula nalio vuini aci zunguilo ceni kaha tiliku yeni aka ihungunuina mu cisete ceni. Vunoni muzungu aka u tsimika na tuhia vaze ka ve ku zima. ¹³Ngecize Yesu muezile kufuma Ngalileya nakuya kundonga ua Yondanu linga va mu mbuitika kuli Yoano. ¹⁴Olondzo Yoano usekele kumu vianesa, nguenu, "Ange nja pande kunji mbuitika kuli ove, kaha ove ukuiza kuli ange?" ¹⁵Yesu uamu kumbuluile naku handeka kuli ikeye nguenu "Citavese ahavene muomu cili ca kuoloka kuli etu ku puisanmo vuviuke vuose." Ngecize Yoano uamutavesele. ¹⁶Kaha anima yaku mbuitika Yesu ua tuntukile vuasi vuasi kufuma mumema, kaha talenu, melu ha sololokele kula ikeye. Ua muene muzimu ua Njambi kusuluka ngue livembe na kukala hali ikeye. ¹⁷Talenu, lizi lia fumine muilu nakuamba nguavo, "Ou ikeye muanange ua kuzanga. Kaha mua ikeye nja viukila neni."

4

¹Kaha Yesu uamu tuameneneko kuli muzimu ua kulela linga vaka mu eseke kuli satana. ²Omuo na likelele kulia makumi auana a mutana na makumi auana a vutsiki, ua vuile ndzala. ³Mukua ku eseka uezile kaha ua handeketele neni, "Ngue u muana Njambi, sika aua mavue a a himpukeke muka." ⁴Vunoni Yesu ua mu kuaniene, naku muleka nguenu, "Va cisonaka, 'Muntu kali kuasa kuyoya na muka lika liao, vunoni namezi ose kufuma mu kanua ka Njambi.'" ⁵Kaha satana uamu tualele mu nganda ya kulela kaha uamu mesele ha kasongua ka tembele, ⁶kaha ua handeketele neni, "ngu umuana Njambi, limbile ha mavu, muomuo vana soneka, 'akasika tungelo tueni vakaku kuase,' kaha, 'vaka kumbata mu mavoko avo, ngoco kutina u suntsuka ciliato cove ha livue.'" ⁷Yesu ua mulekele, "Naua vana soneka, 'Kati mu eseke muangana Njambi yove.'" ⁸Naua, satana ua mutualele ku muneida ua laha cikumakuma kaha ua mu lekesele vifuti viose via hano ha mavu na vumpahu vuovo. ⁹Ikeye ua lekele, "Evi viose nji kaku hiavio, nga u tsikama na kunji lemesa." ¹⁰Kaha yesu ua mu lekele, "Hamoye fuma kuli yange, atana muomuo vana soneka, u ka lemesa muangana Njambi yove, naua u ka singimika lika ikeye." ¹¹Kaha satana ua musisile, naua talenu, tungelo vezile na ku pangela ikeye. ¹²¹³Vuno omo Yesu ua vuile ngecize Yoano ali mu kamenga, ua ile ku Ngalileya. Ua sezele Nazaleta kaha uaille naku tumama mu kapenama, ku mukulo ua Ngalileya mu mukuakua ua Zembulone na Nafatali. ¹⁴Evi via solokele linga cika pue nge cize civa handeketele kuli Isaya kapolofeto, ¹⁵"Cifuti ca Zembulone na cifuti ca Nafatali, Njila ya ku cisali mu sinia lia Yondanu, Ngalileya ya vakua vifuti!" ¹⁶Vantu vaze va tumamene mu milima va muene ua kama mutana, na kuli vaze va tumamene mu cifuti na mu cimbenbe ca ku-tsa, hali vakevo mutana ua ka tuililile. ¹⁷Fume ize nsimbu Yesu ua sangumukile ku ambulula na ku handeka, "Alulukenu, muomuo vuangana vua muilu vuneza mu hiehi." ¹⁸Omo ua hitilile ku cisali ca Ngalileya, ua muene va muanaye va vali, Simone uze va lukile Petulu, na Anduleo muanaye, kuta vuanda mu cisali, muomu vakevo vakua kuta vatsi." ¹⁹Yesu ua handeketele kuli vakevo, "Tuayenu, njikavienu, kaha nji kami puisa vakua kuta vantu. ²⁰Kaha haze vene vasile manda va mu kavele. ²¹Omu Yesu akele na kuya kufuma kuze ua muene vavali veka va muanaye, Tiangu muana Sembendeo na Yoano muanaye. Vakele mu vuato na Sembedeo ise avo va tungulula manda avo. Ua va sanene, ²²kaha haze vene va sile vuato na ise avo naua vamu kavele. ²³Yesu ua hitanganene yose Ngalileya, ku longesa mu viavo visinangonga, kua ambulula zimpane zia cili zia vuangana na ku kanguisa nkala miyati yose ya misongo na mavezi ha kati ka vantu. ²⁴Kaha mizimbu yeni ya hetele kuose ku Silia, kaha vantu vanehele kuli ikeye vose vaze va yandele na misongo na mavezi, nava kele na vandemone, vakua kalepa, na vakua ku sinia. Yesu uava kanguisile. ²⁵Vivunga via kama via mu kavele kufuma ku Ngalileya, na ku Ndekapoli, Yelusalema, na Yundeya, nava mu sinia lia Yondanu.

5

¹Kaha Yesu ua muene vivunga, ua kandukile ku muncinda. Kaha omo uatumamene, vandongesi veni vezile kuli ikeye. ²Kaha usokoluele kanua nakuvaleka, nguenu, ³"Vavezika va hulu muzimu muomu vuangana va melu vunapu vuavo. ⁴Vavezika va kua kulila, moumu vaka valembe zieka. ⁵Vavezika va kua ku konkama, muomu vaka suana ha mavu. ⁶Vavezika vaze vali na nzala na mpuila ya vu viuke moumu va kevo vaka kuta. ⁷Vavezika vakua cikeketima, muomu va kanua cikeketima. ⁸Vavezika vaku kulela mu mitima, muomu vakevo vaka mona Njambi. ⁹Va vezika vakua ku lela mu mitima, muomu vakevo vaka mina Njambi. ¹⁰Vavezika vua vana yandela vuviuke, muomu vuangana vua muilu vunapu vuavo. ¹¹Va vezika enu muomu vantu vali na kusahula naku yandesa enu va kami vangela via vipi omo yange. ¹²Viuki

lilenu naku zoliela, cikuma kuma muomu cilunguiso cenu ca kama muilu. Muomu mu vayandesele vapolofeto vase va livangele ku lutue luenu.¹³Enu munapu muongua ua hamavu. Vunoni nga muongua ua samuka, vakautotovalesa vatinzo? Kauka viuka naua unoni kumbila kuti vene vau liatangele na viliato via vantuu.¹⁴Enu munapu mutana ua hamavu. Nganda yaku tunga helu lia muncinda kaiku hasa ku kuisueka.¹⁵Cipue omuo vantuu va suameka ndeya na kui haka muinsi lia mbango, vunoni hamesa, kaha ikatuile vose vali muze mundzivo.¹⁶Ngecize eca ndeya yove imunika ku vantuu linga va kamone vilinga vienu via cili kaha vaka sangaziala isuena ali muilu.¹⁷Kati usinganieke ngue njezile na kuzimangana lisiko cipue tu polofeto. Kanhezile na kuvu zimangana, vunoni na kuvikolesa.¹⁸Mua vusunga njina kukuleka nguange kuvanga lilu na mavu vina hiti, kati umuo alionge cipue akatepulula kakandenge kuvanga mezi ali siko, kuvanga viuma viose vika puamo.¹⁹Kaha ngoco use akapokola cimo kulia ua masiko na kulongesa vakuavo kulinga avi vaka mutambula ua mundende mu vuanga vuu muilu. Vunoni uose aka viononokela naku vilongesa ikeye eva katumbula ua kama mu vuangana vuu muilu.²⁰Vunoni nji meleka nguange vuviuke vueni va hiane vuze vuu va kakusoneka na va Faliseo na hamo hahi lia mukengilila mu vuu ngana vuu muilu.²¹munevu ngecize vakele vantenkulu ntsimbu, 'Kati ukatsihe,' naua, 'Uose akatsiha akaya ku ku sihisu.'²²Ange vunoni nji kumileka kuli vose aka pihilila na ndumbueni akaya kucihisu; na uose a kahandeka na ndumbueni, 'yove uakolokomba!' Akaya kucisompelo: na uose nguenu, 'uciheve!' akaya ku kukaluuu ca tuhia mungehena.²³Ngoco vene ngue una kuhana mulambo vuana vuove kumutula naua anuka vandumbuove vase vaku vu lumuina nove,²⁴sezako vuana vuove kumutula kuze kulutue lua mutula, kaha hamoye kuove. Kaha ha katele ukeze na ku kombelele va ndumbuove, na kueza na hana vuana vuove.²⁵Liyule vuasi na mukua nkole yove ntsimbu uli neni munjila ya ku nzango, muka nkole aka kuhana kuli ngazi, naku kusompa akaku hana nove kuli musipayi, kaha vaku kuhaka mukamenga.²⁶Mua vusunga njikumileka, nahamo hahi haukafuminamo kuvanga ufuete zimbongo zia kumanesa ove.²⁷Unevuu ngecize va handeka nguavo, 'Kati u kalinge vupangala.'²⁸Vunoni nji kumeleka nguange uose akatala ha li mpuevo na lisungu nalingi neni laza vupangala mu mutima.²⁹Ngue liso lia cilio likausuntsuisa, litsa kulemo uli mbile.Kati caka viukila linga cimo lika ca vilio viove cina nonga kati va kambile muvila uove uose mungehena.³⁰Ngue livoko uove lia cilio liku suntsuisa, kali vatuleko uka limbile halako nove. Cina viu ka kuli liove ngue umo hali hamuvila uo ve cinonge kati va kambile muvila uo munge na.³¹Vahandekela naua nguavo, 'Uose a kakondola mpuevo yeni, amu hie mukanda uaku tsina vulo.'³²Vunoni ange njina kumileka uose akako ndola mpue yeni, kuvanga hamulonga ua uose aka mu mbata tsimba vana mukondo la neni nalingi vupangala.³³Naua, unevuu nguavo va lekele vantsenkulu mutsinbu, 'Kati uka lisinge maliculi, vunoni mbala ku lisinga cove kuli Njambi.'³⁴Vunoni ange njiku mileka kulienu, kati muli singe kuviose, cipue na lilu, muomu ci keco cituamo ca Njambi; ³⁵cipue na mavu, muomu akeuu ciliatelo cavi liato viani; cipue na Yelusalema, muomu ikeyo nganda ya muangana ua kama.³⁶Cipue kati ukalisunge na mutue, muomu yove kati ukalinge lu nkambu luvuka kupua lulava.³⁷Vunoni vihande ka viove vipue 'Eua, eua; cipue 'Hone,hone 'Viose via hiana evi vifuma ku vipi.³⁸Munevu vahandeka nguavo, 'Liso kuli liso, na lizo kuli lizo.'³⁹Vunoni ange nji kumileka, kati u viane mukua vupi. Vunoni, vuse a ka veta kuli tama lia cilio, a lumuka umu hie sinya likuavo.⁴⁰Ngamosi akutonda kusompa nove na kutambula ci kovelu cove, eca au muntu a kale na cinkovelu cove.⁴¹Kaha uose a kakusindiya kuenda musu sindiki, yamo hamoye neni hamo.⁴²Hana kuli umo anakuku vindila, kaha kati ua lumuke kuli umo akutonda ku kumuna kulio ve.⁴³Mune vu mu va handeka nguav, 'Muatelaku zanga mu kuenu na zinda citozi cove.'⁴⁴Vumi nji ku mi leka, zanga citozi cove na kuvundi la kuli vase vana kumiyandesa kaha visoneka via cili via laza kati mu kisule vase va ku ku misinga, lianga muacili kuli vase va kuzi nda,⁴⁵linga mupue vana va isuenu ua muilu. A ka mi tuntiva litangua lieni kuli va kua vupi na va kua vu viuke na va kua vusunga, na ku nokesa mema kuli va kua vu viuke na va vuhenge.⁴⁶Muomu nga mukuzanga vase vami zanga, vuana muka muna kutambula? Kati muli nge nge va ka ku kongu milambu linga lilu ma vimo? ⁴⁷Ngue una kumeneka ndumbuove, vika una kulingila kupula kana va kuavo? Kati ulinge va kua vifuti muke muo mu mue kulinga? ⁴⁸Ngoco vene muatele ku tantuluka,ngue isuenu ua muilu ua tantuluka.

6

¹Zangamnu kutina mulinge vusunga vuanu kumeso a vantuu linga vamimone, nga ngoco ka muesi na cilunguiso kuli isuenu uli muilu. ²Ngoco vene omo uhana vuana, kati u sike luneta kulutue luove ngue omo mu veku linga vakua civembulu mu visinangonga na mu zinjila, linga vantuu va sangale. Mua vusunga njikumilueka, nguange vana tambula cilunguiso cavo.³Vunoni ove omo uhana vuana, livoko liove lia ciniosue kati litantekeye evi vili linga livoko luove lia cilio ⁴linga vuana vuove vu kale muku suekesa. Kaha iso ikeye ue kumona muku suekesa, akaku lunguisa.⁵Kaha omuo mu vundila, kati muvundile ngue vakua civembulu, muomuo valema kumana na kuvundila mu visinangonga na hamakano anjila, linga vantuu vana mone. Mua vusunga njikumileka nguange, va natambula cilungueso cavo. ⁶Vunoni ove, omuo uvundikila, kovala mu hondo yove, kaha omuo unasoko lipito liove, vundikila kuli iso uli muku suekesa. Kaha iso ikeye ueku mona muku suekesa, aka ku lunguisa. ⁷Kaha muku vundikila kati uhilukile- hilukile mo ngue va Ngetila vekulinga, muomu va singanieka nguavo vaka vevue omuo mezi avo a engi. ⁸Ngoco vene, kati mupue ngue vakevo, muomu Isuenu na tantekeya viose vi muazela ntsimbu kanda mu muvundikile. ⁹Ngoco vevuvundikilenu ngecize; 'Tatetu uli muilu, lemeseue lizina liove. ¹⁰Vuangana vuove vuize. Cizango cove cilingeue hamavu ngue omuo cili muilu.¹¹Tuhie lelu muka Yetu ya litangua liangongo. ¹²Tu ecele ku makongo etu. ¹³Kati utu tuamenene ku vieseko, vunoni tu ohiele ku vipi.' Muomuo vuangana vunapu vuove nangolo, na vumpahu, ku miaka na miaka kayekuhua. Ameni.¹⁴Muomuo nga muecela vantuu ku vivulumuna viavo, isuenu ua muilu aka mi ecela enu naua. ¹⁵Vunoni nga kamu ecela vantuu ku vivulumuna

viavo, kaha isuenu naua kami ecela ku vivulumuna vienu.¹⁶ Kaha omo mu likela kulia, kati mukale na cihanga ca vusua, ngue vakua civembulu; muomu vakevo va pihisa vihanga viavo, linga vantu vava mone nguavo vana likele kulia. Mua vusunga njikumileka nguange, vanatambula laza cilunguiso cavo.¹⁷ Vunoni ove, omu ualikela kulia, uavesa mutue uove na kutana kucihanga cove¹⁸ vunoni kati usoloke kuva kuenu ngue kaue sina kulia, vunoni kuli iso ikeye naziva kusueka; na iso ana kumona kusueka lunguisa ove.¹⁹ Kati muli lundikile yenu va vene kuniunga hamo ha mavo, hamo hali tuntembulu na ndalavie vikuenieka, na vazi vakutuva na kuiva.²⁰ Vunoni, tumbikila ove livene kuniungila muilu, oku kakuesi tuntembulu cipue ntalavue kavie ku lia cipue vezi kavasa kutuvamo na kuiva.²¹ Oko ku kekuo kuli kaniungi, kukeko kuli mutima uove uose.²² Kaha liso linapu ndeya yamuvila.²³ Vunoni, ngue liso liove liacili, kaha muvila uove una sulu na ceke. Kaha liso liove lia lipi, kaha na muvila uove una vupi. Ku kama muka cili na vupi!²⁴ Ka kuesi umo a kapangela vamiangana mukuavo, cipue a ka zinda umo nakuyengula mukuavo. Kamu kahasa kupangela Njambi na vufuko.²⁵ Kaha naua njikuhandeka kuliove, kati uli nyenge na ciyoyelo cove, nguove ukulia cipue kukunua; cipue na muvila uove, nguove ukazala vika. Kaha eci kati kuyoya capula kana via kulia, na muvila ua ua pulakana vuzalo?²⁶ Talenu tuzila muilu. Kaveku kuva cipue kutia na kuvungika muvisete, kaha Isuenu ua muilu ali na kuvalisa. Enu kamua va hianene?²⁷ Iya hakati kenu nakumuma mutima aku vuzelela kamuya ku vulahe viu mono ueni?²⁸ Vikandzo mu uma mitima omo vuzalo? Yongole mu zintsani zia musenge, omo muzili na kukola. Ka vekupanga cipue ku kosa vuzalo.²⁹ Vunoni nji kumileka, nguange Solomoni vene ku vumpalu vueni vuose kazaleele vuzalo ngue imo yayo.³⁰ Vunoni Njambi na muno vuzalo na muila mumu senge, Uli lelo lika mene va kambila mu coto, Vuzalo bungahi ma mizalika enu va lu ntsilielo lua lundende?³¹ Kaha naua kati ume mitima na kuamba nguavo, 'tue kulia vika?' chipue 'vika tu kunua?' chipue 'vuzalo muka tue kuzala?'³² Kaha va kua vifuti vatondele viuma evi, kaha na Isuenu ua muilu natantekeya nguenu mu li na kuvitonda.³³ Vunoni cakulivanga lengenu vuangana na vuviuke kaha amivue zeledako vuma evi viose.³⁴ Vunoni kati mu ume mitina nakuli tangua lia mene, mene uka lisamba kuliove livene. Kayando kana lipuisila litangua liako.

7

¹ Kati muhise, kaha enu navaka mihisa.² Muomu na cihiso ciukuhisa na cio, cikeko naua ove vaka kuhisa na cio, kaha naci seteko ciuku setekela, cikecio ove naua vaka kusetekela.³ Vikandzo mueku tala kacisoni kakandende kali muliso lia ndumbuove, vunoni kauhasa kutala mungola uli muliso liove? ⁴ Vati uhandeka kuli muanoko nguove, 'mana linga njikufumise ka cisoni oko kali muliso liove,' okuni mukongola hanga una mona muliso liove? ⁵ Enu va kuacivembulu! Ciakuli vanga nona mukongola ouo uli muliso liove, kaha uku mona vuino mukufumisa kacisoni kali muliso lia muanoko.⁶ Kati uhane viakulela kututali, kaha kati umbile zimpota ziove ku vangulu. Muomu va zilialangela na zintsende ziavo, nakualuluka na kuku saniuona.⁷ Vundila, kaha vaka kuhia cio. Lengeya, kaha uku uana. Tota, kaha va kuku sokoluelako.⁸ Muomu uose ue kuvundila, ue kutambula, uose ueku lengieya, ueku uana; Kaha na ku muntu ue kutota, ve kumu sokoluela.⁹ Chipue iya hali enu, omu muaneni amu vundila muka, kaha a muhia livue? ¹⁰ amba nga amu vundila insi, kaha amuhia linoka?¹¹ Amba vuno, ngue enu vakua vipi mutantekeya mua kuhela vana venu, kaha vati muze mua kuhia na mua likuhanena Isuenu uze ali muilu kuli vaze vamuvundila? ¹² Sikaho, viuma viuukuzanga mangana vantu vakulingile, vilinge ove naua kuli vakevo, muomu aua akeo mezi a lisiko na vapolofeto.¹³ Kovelenu kuhitila mu cikolo cia cindende. Muomu cize ciaku zandzavala kaha cia kukama ikeye iya kulamba, kaha vantu vavengi vekuyamo.¹⁴ Vunoni cikeko cia kuli suata kaha njila naua yaikalu ikeko ituala ku muono, kaha va iuanavava ndende.¹⁵ Zangamenu natu polofeto vamakuli, ava vekuiza iza kuli enu muvuzalo vua vampanganga vunoni muavusunga vanapu tungunge vaku liana.¹⁶ Mukava tantekeya ku vusuka vuavo. Vantu veku hasa kuhela vusuka vua viniu ku muti ua mingonga ni? Amba zikuyu kumuti ua munguni? ¹⁷ Mukemuo naua, muti uose uaku viuka ukema vusuka vua cili, vunoni muti ua kupihia ue kuima vusuka ua vupi.¹⁸ Muti uaku viuka kauhasa kuima vusuka vua vupi, navuno muti ua kupihia ka uhasa kuima vusuka vua ku viuka.¹⁹ Uose muti kaukema vusuka vua kuviuka vakau vatula naku umbila mu cisali ciatuhia.²⁰ Mukemuo vene, muka vatantekeyala ha vusuka vuavo.²¹ Kati vose vaze veku handeka kuli ange nguavo, 'muangana, muangana,' vakengila mu vuangana vua muilu, kuvanga vaze lika valinga muaya cizango cia Tata uli muilu.²² Vavengi vantu vakahandeka kuli ange kulitangua lize, 'muangana, muangana, katua handekele mezi a vu polofeto mulizina lioveni, mulizina liove tua tuhuisile va ndemone, na mulizina liove tualingile vipupu viavingi? ²³ Kaha njika handeka kuli vakevo nguange, kanjami tantekeye! fumenu kuli ange enu va kua kulinga via vipi!²⁴ Sikaho, uose ouo akevua mezi ange naku ono noka vamu fuisa ngue yala ua kuzangama uze ua tungile ndzivo yeni ha livue.²⁵ Mema akalunga anokele, na mavaze ezile, na mahundzi ahuhile na kuli veta ku ndzivo ize, vunoni kaya uile, muo valele luvula luayo ha livue.²⁶ Vunoni uose evua mezi ange kaha aviana ku ononoka vamufuisa ngue yala cisiname uze ua tungile ndzivo yeni hamuseke.²⁷ Mema akalunga anokele, mavazi ezile, kaha mahundzi naua a huhile na kuliveta ku ndzivo ize, kaha yeuile, kaha kuacia yo ciapihile²⁸ Kaha cia solokele omu Yesu ua manesele kuhandeka mezi aa, vivunga vize via likomokelele ha vulongisi vueni,²⁹ muomu ua kuvalongesa ngue mu kuazingolo, kaha kati ngue muve kulongesa va kua kusoneka vavo.

8

¹ Kaha Yesu ua sikumukile ku muncinda, vivunga vua kama via mukavele.² Kaha talenu, muka mbumba ue zile kuli ikeye, kaha ua mulemesele, nguen, " muangana, nge ua zange, u hasa ku nji lelesa." ³ Yesu uoluele livoko lieni ua mu kuatale, nguenu, " Nji na zange. kala ua kulela. " oHo vene ua lelele kumbumba yeni.⁴ Yesu ua mulekele nguenu, " tala kati ulekeko na umo yala. Ha moye kuove, vunoni ya ukali muese kuli va sasindote, uka kombelele vuana vuze vua sikile mose, cipue

vukaleho, kuli vakevo.⁵ Kaha omu ua kovelele mu kapenama, umo kapitau uezile kuli ikeye, ua mulambebele. ⁶Kaha nguenu, " Muangana, ngamba yange na kosa muzivo avavala kalepa kaha ali na ku yanda cikuma." ⁷Kaha yesu ua handekele kuli ikeye, "Nji kuiza na ku mukanguisa."⁸Kaha kapitau ua mu kuaniene nguenu, " muangana, ange ka nji fuila ove ukovele ndzivo yange. Kaha handeka lizi kaha ngamba yange akuhinduka. ⁹Muomu ange naua nji yala vahanguile na zisimbi, kaha nja kala na masualale nou nji handeka nou," Ya ! Kaha aya; kaha aya, kaha na kuli mukuavo, nguange tuaya, kaha eza, kaha na kuli ngamba yange, Linge ci, kahacilinga." ¹⁰Kaha omo Yesu ua ci vuile, ua komokele kaha ua handekele na vaze vamuka vangeyele," Mua vusunga nji ku mileka nguange, na kumo kuahi ku nji na ua na lu tsiliela olu ku iselesi.¹¹Kaha nji ku mileka, nguenge va vengi vakeza va kuiza tangua na mu vutokelo vua litangua, kaha vaka tumama hamo na Avilahama, Isaka, na Yakomba, mu vuangana vua muilu. ¹²Vunoni vana va vuangana vaka vambila ku milima, kuze kuka kala kulila na kulitamina ku mazo." ¹³Yesu ua handekele na kapitau, "Hamoye! Ngue omo muua tsiliela, kaha catela ku kala ngoco vene. "Kaha ngamba uze ua kamgukile hatsimbu ize vene.¹⁴Kaha Yesu omo uezile mu ndzivo ya Petulu, ua muene nemuenu ya Petulu nakosa na ku vavala masika sika. ¹⁵Yesu ua salekele ha livoko lienii, kaha masika sika a mufumine. Kaha ua katukile ua valekele ku mupangela.¹⁶Kaha kuheta ku cinguezi, va nehele vantu kuli Yesu vavengi vakua vandemone. Ua fumisile vimbembesi vize nalizi kaha ua hinduile vose vakele na vevesi. ¹⁷Linga cipue ngecize cize va handekele hali kapolofeto, Isaya, "Ivene na lihake mavezi etu na ku lituika misongo yetu."¹⁸Vuno omo Yesu ua muene vivunga via kama via mu zingilikile, ua sikile kuya musinia liacisali ca Ngalileya. ¹⁹Kaha kuezile umo mukua ku soneka nguenu, "Mulongesi, njika kukavengeya kuose ku ukaya." ²⁰Yesu ua handekele nguenu, "Vambandze valina vina, kaha tuzila va muilu vali na masua, vunoni muana muntu nazela haku satela mutue."²¹Ndongesi ueka ua handekele neni nguenu, "Muangana, njitave njiye njikatsinde tata." ²²Kaha Yesu ua mulekele nguenu, "Njikave, seza vatsi valitsinde vavene."²³Kaha Yesu ua kovelele mu vuato, vandongesi veni va mukavele. ²⁴Kaha, kuakele luhundzi lua kama cikuma lua katukile mu cisali, ngecize mancimpa akovelele mu vuato. Vunoni Yesu ua kele mutulo. ²⁵Vandongesi veni vezile va mulunduile, nguavo, "Tuoliele, muangana; tu kunonga!"²⁶Kaha uahandekele navo, "Vikandzo muli navuoma, enu muvakuva kutsiliela ca cindende?" Kaha ua hindukile kaha uavindikile luhundzi na cisali. Kaha kua lembamene kulu cikuma. ²⁷Kaha va mala vaze va komokele nguavo, "Yala muka ou, linga lundzi na mema vi mu ononoke?"²⁸Kaha omo ua hetele mu sinia ku cifuti ca ngandala, ua liuanene nava mola vavali vakua vandemoni. Vafumine ku vihilo vaku kaluua cikuma, ngecize na umo uahi ua hasele kuhita njila ize. ²⁹Kaha talenu, vatambakanene nguavo, "Tuli na vika nove, muana Njambi? uneza nakutu yandesa omo ntsimbu yetu kanda iize ni?"³⁰Vuno kuakele vutanga vua vangulu vavengi vakele na kulia, kavakele kulako na vakevo. ³¹Amba ni vandemone vamu lambelele Yesu nguavo, Nga utu tuhulu, tutume tuka kovele mu vutanga vua vangulu." ³²Yesu ua valeke nguenu, "Yenu!" Kaha vandemone vatuhukilemo vakovelele mu vangulu; kaha talenu, kaha vose va lupukile vuasi mu cingelengenia na mucisali kaha va nongele mumema.³³Kaha tuniungi vavangulu vatinine kaha vaile muimbo na kuambulula viose, nevi viva muene kuli vaze vamala nevi vivamuene vakua vandemone. ³⁴Kaha talenu, vakua limbo vose vatuhukile ku ka liuana na Yesu. Kaha omo vamu muene, va mu lambelele afume ku mukuakua uavo.

9

¹Yesu ua kovelele mu vuato, ua zavukile, na kuiza kuimbo lienii. ²Kaha talenu, va munehelele umo yala muka kalepu uo ua kasele hacisala. Muamuene kutsiliela cavo, Yesu ua handekele kuli yala mukakalepa nguenu, "Muanange, zamekesa vupi vove va vukonekele."³Katalenu, vakuaku soneka vamo vahandeka hakati kavu, "Ou yala nasaula Njambi. ⁴Yesu ua tantekeyele visinganyeka viavo, uahandekele nguenu, "Mulonga uka muna kusinganyekele vuvi mukati ka mitima yenu?"⁵Kaha cacasi cili, kuhandeka nguavo, "Milonga yove vaikonekela cipue, kuamba nguavo 'Katuka na kuenda?' ⁶Olondzo muatela kuzive nguenu muana muntu uakala nazingolo hano hamavu zia kukonekela milonga,.. " Ahandekele kumu kakalepa, "Katuka mbata cisalo cove, na kuya kundzivo yove." Kaha uze yala uakatukile na kuya kundzivo yeni. ⁸Civunga mucamuene muze, vevuile voma naku zumbangeya Njambi, nahana izi zindzivo ku vantu. ⁹Kaha omo Yesu ua pulakanene kuze, ua muene muntu umo ua lizina lia Mateo, na tumama haku tambuila milambu. Kaha ua mulekele nguenu, "Njikave." Kaha ua katukile nakumukava.¹⁰Kaha omo Yesu ua tumamene ku ku-lia mundzivo, ca kele ngecize, talenu, vavengi vaka kutambula milambu na bakuvupi vezile nakulia neni hamo na va ndongesi zieni. ¹¹Omo va Faliseo vaci muene, vahandekele na vandongesi veni, nguavo "Vikandzo mulongesi uenu a li nakulia hamo na vakua milambu navaka vupi?"¹²Vunoni omo Yesu acivuile, ua handekele nguenu, vantu vaze valikangala kumuvila kava kutonda cimbanda, oloncuo vaze vavezi. ¹³Muatela kuya na kulilongesa mua lumbunukila mezi aa njina zange cikeketima, kati vikombelo. Muomu ange ka mjezile muku sana vaku vuvuika, vunoni vakua vupi.¹⁴Ngecize vandongesi va Yoano vezile kuli ikeye nguavo, "Vikandzo etu nava Faliseo tue kulikela kulia hazintsimbu zia zingi, vunoni vandongesi vove kavakuli kela kulia?" ¹⁵Yesu ua va kumbuluile nguenu, "Vakuva vulo va hase kukala na vusua, ntsimbu ivene vulo acili navo ni?" Vunoni matangua akeza omo vaka vafumisila ivene vulo, ambani vose vakalikele kulia.¹⁶Naumo uahi a tongela citopeko ca ntanga yaihia ku vuzalo vua laza, muomuo citopeko cize ca pande ku zikamo cika lavula vuzalo.¹⁷Cipue kakuesi muntu nahase kulongela viniu via viha mu zinjeke mucikanda calaza, ngoco zinjeke zi kutuika, na viniu vi kumuania, na zinjeke zi kunongelako. Vunoni ve kulongela viniu via viha mu zinjeke zia ziha, kaha viose vibali vikuniu ngua.¹⁸Omo yesu ua kuhandeka evi viuma kuli vakevo, talenu, kuezila, umo mukua kusika, uamulemesele nguenu, "Muanange ua mpuevo natsi vuovuno vene, vunoni tuaya u saleke livoko liove hali ikeye, kaha a ku yoya." ¹⁹Kaha Yesu ua katukile nakuva kava, na vandongesi zieni valingilio muo vene.²⁰Kaha talenu, mpuevo umo, vaku vavala musongo uakuhita maninga hamiaka

likumi naivali, uezile kunima ya Yesu naku kuata kunongo ya vuzalo vueni.²¹ Muomu ua handekele mukati ka mutima ueni, nguenu, "Njanji kuata ku vuzalo vueni, njika kanguka."²² Vunoni Yesu ua lumukile, ua mumuene ua handekele nguenu, Viukilila muanange, kutsiliela cove cina ku kanguisa. Kaha uze mpuevo ua kangukile kufuma kunsimbu ize vene.²³ Kaha omo Yesu uezile mu ndzivo ya mukua kusika, ua muene vaka kusika zimbendo na mbunga ya kele na ku zuela.²⁴ Ua handekele nguenu, "Futukenu muomo muana mpuevo katsile, vunoni ali mutulo." Vunoni muzolele naka yengu.²⁵ Kaha omo civunga muca fumine hambanza, uengilile mu hondo na kumukuata halivoko, kaha na muana mpuevo ua hindukile.²⁶ Kaha ici cihande ca tsimanene ku cifuti cize cose.²⁷ Kaha umu Yesu ua pulakanene kuze tupuputa vavali vamukavele, va kutamba kana nguavo, "Linga keke alietu, Muana Ndaviti!"²⁸ Kaha uomo Yesu ezile na kiungila mundzivo, tupuputavava mala vezile kuli ikeye. Yesu uahandekile kuli vakevo nguenu, mua itsiliela nguenu njinahase ku cilinga eci?" vahandekile kuli ekeye nguenu, "Eemuane muangana."²⁹ Kaha yesu ua kuatele mu meso avo na kuamba nguenu. Ci lingike kuli enu kuESEKESA na ku tsiliela cenu,"³⁰ kaha meso avo enukile. Vunoni Yesu ua va sikile na kukolesako nguenu, "talenu na umo uahi acitantekeye eci."³¹ Vunoni vase va mala vavali vaile naku tsimanesa lutsimo lueni mu cifti cize cose.³² Kaha omo ava vamala, vavali va kuya, talenu, vatualele kuli ikeye kavaveve umo muka ndemone va munehele kuli Yesu.³³ Kaha omo ndemone uamufumine, uze kavaveve ua handekele. Kaha civunga calikomokele nguavo via ngecize kanda tuvimona muno mu Isaleli.³⁴ Vunoni va Faliseo vahandekile nguavo, "Ue ku fumisa vandemoni na zingolo zia muangana ua vandemone.³⁵ Yesu ua hitaganene muaya membo ose na vikandzo, ua tualeleho na kutangesa muma sinangonga avo. Uambulule zimpane zia cili zia vuangana yose yeka na yeka na mavezi ose eka na eka.³⁶ Mua muene civunga, ua vacuilile cikeketima, muomo vakale na kuyandangela naku sanduaka ingue vampanga ka vesi na kaniungi.³⁷ Ua handekele kuli va ndongesi veni, nguenu, "muavusunga vimbuto viavingi vunoni vakua kutia vakevo va vandende.³⁸ Ngoco vene vundilenu kuli muangana ua vimbuto, linga a tume vakua kutia vimbuto vieni.

10

¹ Kaha ua sanene vandongesi veni likumi na vavali veze kuli ikeye uava hielengolo ku muzimu ua ku zuala ku vifumisa, naku kanguisa misongo yose yeka na yeka na mavezi ose eka na eka.² Vunoni mazina a vapositolo vase likumi na vavali akeo. Akalivanga, Simone (uze aluile Petulu), na Anduleo muanaye; Tiango muana Sembendeo, na Yoano muanaye; ³ Filipu, na Mbatolomeo; Tomasi, na Mateo mukua milambu; Tiango muana Alefeu, na Tandeo; ⁴ Simone ua ku Kanana, na Yundasa Iskaliota, ikeye uze ua muendele vungungu.⁵ Ava likumi na vavali Yesu uava tumine. Kaha uavasikele nguenu, "Kati muye munjila yavakua vifuti, na mumembo ava Samaliya kati mu kovelemo. ⁶ Vunoni hamenu ku vampanga va kuzimbala vaku ndzivo ya Isalela; ⁷ kaha amo mumukuya, ambululenu nguenu, ' Vulimu hiehi vuangana vua muilu." ⁸ Kanguisenu mivezi, sangulenu vatsi, lelesenu vakua mbumba, fumisenu vandemone. Vuana vumuatambula ngoco, vu hanienu ngoco. ⁹ Keti mu lilengeyele olo, ni patala nkengelezi ku miva yenu. ¹⁰ Keti umbate ngonga vungendzi, cipue zinkaku, cipue mulamu muomu mukua kupanga na pande ku-lia ceni. ¹¹ Kaha omo muka kovela muimbo limo, hulenu mukua kumi viukila a limo, kaha tumamenu neni noho mu kakatuka. ¹² Kaha omo mukovela mundzivo, sambelelenu. ¹³ Kaha nga vakua ndzivo ize vana viuka cili, ciyulo cenu cihetemo. Vunoni nga kava viukile, kaha ciyulo cenu ci hilukile kuli enu vavene.¹⁴ Kaha uose ka mitambula enu cipue ka halakana ku mezi enu, omo mutuhuka ku ndzivo ize cipue kuimbo, totomonenu mpumputa ku viliato vienu. ¹⁵ Mua vusunga njikumileka nguange, kupihia calimbo lize cika hiana cize ca Sondoma na Ngomola kulitangua lia ku sampa milonga.¹⁶ Talenu, njikumituma ngue vampanga hakati ka tungunga, ngoco vene kalenu vaka mangana konkamenu ngue mavembe. ¹⁷ Fuma kuvantu! Vaka mituala ku zimpunga zia ku sompela milonga, kaha vaka miveta makole mu visinangonga yavo. ¹⁸ Cili vene vaka mituala kumeso a vanguvulu na vamiangana omo yange, akapue vukaleho kuli vakevo na kuli vakua vifuti. ¹⁹ Vumoni omo va kamituala, kati mu kome mitima nguenu vati ni vika vimu kahandeka, muomu hatsimbu ize vene vakamihia vize vimuka handeka. ²⁰ Muomu kati enu mu kahandeka, vunoni muzimu ua Isuenu akahandeka mu kati kenu. ²¹ Kaha muanaye akatuala muanaye ku ku-tsa, Ise na muaneni. Kaha vana vaka katukila visemi vavo vaka va tsihisa. ²² Nenu vose vaka mizinda muomu lizina liange. Vunoni mukua kukolesa na ku katoka, ikeye a kovoka. ²³ Vunoni omo vamiyandeses kuimbo eli, tinenu kuimbo likuavo, muavusunga njikumileka, nguange kamu kamenesa membo ose a Isalela ku vanga muana muntu neza.²⁴ Ndongesi ka hiana mulongesi, cipue mukuamanda ka hiana kukueni. ²⁵ Kaha ndongesi na puisamo ngue a pua hamo na mulongesi ueni, na mukuamanda na kukueni. Ivene ndzivo ngue vana mu tumbula Mbelesembulu, ka vakahiana ku vakua ndzivo yeni ni!²⁶ Ngoco vene kati muvatine, muomu kakuesi camu fuika cika fukuka, cipue caku suekesa kavaci solola. ²⁷ Evi vinji kumileka mu milima, vi handekenu ha mutana, kaha nevi vimu kuivua mu lituitui, vitambekeliene ha tusongua tua ndzindzivo. ²⁸ Kati mu ivue vuoma vua vatsiha muvila vunoni muono kutsa kava hasa kutsiha, vunoni vuoma vua uze a haa kunongesa muono na muvila viose vivali mu ngehena. ²⁹ Kaveku landesa tuzila tuvali tua tundende na cindeyi cimo, ni? Kaha na umo uahi uavo ka uila ha mavu ku vanga ku cizango caisuenu. ³⁰ Vunoni na zinkambu vene zia ku mitue yenu vana zitanda ziose. ³¹ Ngoco vene kati muivue vuoma. Seho yenu ya hiana tuzila va vengi. ³² Ngoco vene vose a kanji tava ku meso avantu, ikeye nji katava nava ku meso a a tata ali muilu. ³³ Vunoni uose a kanji viana ku meso a vantu, ikeye nji ka viana nava kumeso atata ali muilu. ³⁴ Kati mu singanieke ngacize njezile ku tuma ciyulo hano ha mavu. Ka njezile na ku tuma ciyulo, vunoni mpoko yamukuale. ³⁵ Muomu njezile na ku hangana muntuna ize, na muanava mpuevo na naye, na nemuenu. ³⁶ Kaha vakua ndzivo ya muntu vakevo va kapua vakua nkole yeni. ³⁷ Vze a lemesa ize na naye ku nji hiana ange ikeye kanji pande. Kaha uze a lemesa muana ua yala ni va mpuevo kunji hiana ange ikeye kanji pande. ³⁸ Kaha uze aka tambula cilindakano ceni na ku nji kava ange ikeye kanji pande. ³⁹ Uze a uana muono veni a ka u zimbalesa. kaha uze

a zimbalesa muono veni omo yange ikeye a ka u uana.⁴⁰Uze a mitambula enu a nji tambula ange, Kaha uze a nji tambula ange atambula uze ua nji tumine.⁴¹Uze a tambula kapolofeto, mulizina lia kapolofeto akatambula cilunguiso ca kapolofeto, kaha uze a tambule mukua vuviuke mulizina lia mukua vuviuke aka tambula cilunguiso ca mukua vuviuke.⁴²Kaha uoze a ka hana mulizina lia ndongesi ngandza ya mema atontola kuli umosi va ava va vandrnde linga a nue, mua vusunga nji ku mileke, ka ka zimbalesa cilunuiso ceni na hamo hahi.

11

¹Kaha ca kele ngecize omu Yesu ua manesele kuli sika nava ndongesi ven, ua vasile na kuana kulongesa na kuana kuambulula mu membo avo. ²Vunoni omo Yoano ua vuile mu kamenga vipangi via kulishitu, ua tumine mezi na vandongesi veni ³na kuamba nguenu, Yove vene uze uli na kuiza, ni tu lavelele ueka?⁴Yesu uava kuaniene na kuamba nguenu, "Hamenu mukamulele Yoano vi muamono na vi munevu. ⁵Tupuputa vana kumona, vitondi vana kuenda, vakua mbumba valele, tu sinda matuitui vana kuivua, va tsi vasanguka, kaha va hutu vava zimbuila zimpande zia cili. ⁶Kaha ua vezika uze kesi na coua caku musuntsuisa muli ange."⁷Ava vamala vaile mu njila yavo, Yesu ua putukile kuleka mbunga ia vantu hali Yoano, "Vika viua kele na kumona mu mpambo lihengo livali na kunikisa kuluhundzi ni? ⁸Vunoni vika vi muaile naku mona Yala nazala via ku viuka?Talenu, vaka kuzala via viuka vali mu zindzivo zia va miangana.⁹Ambandzo vika vimua ilile na kumona kapolofeto? Eua njikumileka, ua kuhiana kapolofeto. ¹⁰Uno ikeye uze ua sonekele, Talenu Jina kutuma kanganda kange ku tuleka cihanga cenu , aka vuikisa njila yove kulute luove.¹¹Mua vusunga nji kumileka, nguange ha kati kavaze ava vana semuha ku vampuevo kakuesi umu ua kupulakana Yoano muka ku mbuitika.Vunoni ou ua puua munolenale mu vuangana vua muilu ikeye na muhiana. ¹²Kufuma ku matangua a Yoano muka ku mbuitika lelo, vuangana vua muilu vana ku koela na ngolo, kaha va mala vaka ku vuzualesa veku vunianguziola na zingolo.¹³Muomu vapolofueto uose mezi a lusiko vaku a zimbula na kuheta kuli Yoano; ¹⁴Kaha ngue mua zange ku citava, ikeye Eliya uze ivambele nguavo akeza. ¹⁵Ali na matuitui a kuivua, Evueko. ¹⁶Vunoni muyati ou njika upuisa na vika? Va napu ngue vanike vana ku hehela ku vitanda, vatumama na kusana vakuavo ¹⁷nguavo, "Tua mi sikilile zimbendo, kaha enu ka mua cinine. Tua liniengele, kaha enu ka mua lilile."¹⁸Muomu Yoano nezile ikeye kalile muka kanuine viniu, kaha va handekele nguavo, 'Ali na ndemone'.¹⁹Muana nuntu uezile nakulia na kunua kaha nguavo, 'Talenu, uatsaha kulia na muka na kunua viniu, kavusamba kavaka ku tambula milambu na vakua vupi! Kaha mangana vakasamba ha vipanga viavo."²⁰Kaha Yesu a sangumuile ku handekela membo aze mu kati kavu na kulingilamo vipupu, muomu ka valulukile. ²¹"Cikele cove, kolazine! Cikele cove, Mbatesainda! Nguena evi vipupu via lingikile mu Tile na mu Sindone evi via lingikile kulienu, nga vana lialuluisa laza na ku zata vikeleya naku tumama mu muto. ²²Vunoni nji kumileka nguange Halitangua lia kusonga milonga njika tava Tile na Sindone kuhiana enu.²³Nove, Kapenamu, mpamo vaka ku haleza na kuku zundula kuilu ni cahi? Vaka ku hiluisa ha mavu ku handase Ngue evi vipupu evi via lingika kulienu via lingikile mu Sondoma, nga via sala ku heta helo. ²⁴Vunoni njiku mileka nguange halitangua lia kusompa milonga ove ukamona kupihia cakama ca ku hiana cize ca Sondoma."²⁵Hantsimbu ize Yesu ua handekele nguenu, "Nja ku santsela, Tata, muangana ua muilu na hamavu, muomu viuma evi ua visuekele kuvaka mangana, na kuvaka mana, kaha una vi solola ku vanike. ²⁶Eua, Tata, muomu ca viuka ku meso ove. ²⁷Viuma viose Tata navi kundika kuliange; nou naziva muana uahi kuvanga Tata kaha, naua uaziva Tata uahi kuvanga muana kaha nou muana na zange kumu soluelaye.²⁸Tuayenu kuliange , enu vose muna ku fuitangana naku lemu na viteli, kaha ange njiku mihuumisa. ²⁹Mbatenu mukambo uange na kukundama ku liange, muomu nja konkama, nji muka ku likehesa mumutima, kaha muka uana ku huima mu miano yenu. ³⁰Muomu mukambo uange ua uasi na citeli cange ci hehu."

12

¹Ha ntsimbu ize Yesu ua hitile kumehia alitangua lia sapalalo. Kaha vandogen veni vavuite ndzala va sangumukile kuhela vimbutu kaha valil. ²Vunoni va fualise omu va nciemuene vahandeketele kuli Yesu nguavo, utala, vunoni vandongesi vove vali naku linga evi ka vitava kuvi linga ku sapalalo."³Vunoni Yesu uahandeketele kuli vakevo nguenu, " Ka muatangele aze calingile Ndaviti omu ua vuile ndzala nava ze ukele nava? ⁴Vaile mu nduvo ya Njambi na kulia muka ua kutumbika kuli Njambi, uze ka pandele kulia apue voze vaze vakele nemi, ku vanga vasasendote wka.⁵Cipue emi ka muatangele mezi alisiko nguavo ali tangua lia sapalalo vasasendote ve ku zilulula sapalalo vuno kave tsi namulongo? ⁶Vuno nji handeka kuliemu nguange umu lize uakama kupulakana tembele ati hano.⁷Ngue emi muatantekeyele omu Calumbunuka emi,' njina zange cikeketima kati vikombelo,' nga kamuatsile vaze kavetsi namilonga. ⁸Muona muntu napu muangana ua sapalalo."⁹Kaha Yesu uafumine kuze kaha uaita ku zi sinangonga ziavo. ¹⁰Kaha talenu, kua kele muntu umu ua kole nalivoko lia kalepa. Kaha va fualiseo va muhuile Yesu, nguavo, " citava ku kanguisa kuli tangua lia sapalalo? " mangana vamu vangeukele nguavo ali na ku vuhimuna.¹¹Kaha Yesu ua handekele kuli vakevo nguenu, "muntu muka aku kala akati kenu , ou ,ali kaha na mpanga yeni umu, kaha ou mpanga auili mu cina litangua lia sapalalo, kali ku mu kuata a mu mufumisemo? ¹²Kaha vati seho , vuno , ya muntu kupulakana mpanga ! Ngoco catava kulinga via cili atangua lia sapalalo . "¹³Kaha Yesu huandeketele na muntu uze nguenu, "olola livoko liove." Kaha ua lio hiele, kaha lia kangu hikile ne kukala mualili, mukulifua nali kuavo. ¹⁴Vunoni va fualiseo vatuhukilemo kaha vamu yonguele. Linga va mu liane ne njila ya ku mu tsihilamo.¹⁵Kaha Yesu muku citantekeya, ua fumine kuze. Vantu va vengi vamu kavele ikete, kaha ua va kanguisile vose. ¹⁶Kaha ua va cinkile linga kati vamu ntsimanese kuvantu vakuavo, ¹⁷Linga ku sungamesa,vize ahandeketele Isaya ka Polofeto,nguenu,¹⁸ Talenu , ngamba yange nji na hangula; umu uze ua kuzanga, muli ikeye muono uange ua

viukilila. Ange nji kahaka muzimu uange muli ikeye. Kaha ikeye a kambulula wusunga kuli vaka vifuti.¹⁹Ikeye kali kazinga cipue kutambeka cikuma; kaha naumo uahi akevua lizi lieni ku zinjila.²⁰Ikeye kali kapokola lihongo lia ku tsanioka; navuanda vua ku tsima vuntsa kakzimi, kuvanga nafumu cihiso mukuvula,²¹Kaha mulizi na lieni vakua vi futi va ka lavelela.²²Kaha umosi muntu va vupuputa na mu veveve, vakele nava ndemona, va mu tualele kuli Yesu. Kaha ua kanguuisile ikeye, ngecize ka veveve ua handekele na ku mona.²³Kaha vivunga viose viakomokele na ku handeka nguavo," Ou muntu na hase kukala muana Nдавuti?"²⁴Vuno niomu va fualiseo vavuite vikomomouesa evi, va handekele nguavo, " on ka fumisa vandemone kuvanga na ngolo ya mbelesembulu, muangonga ua va ndemone."²⁵Vunoni Yesu va tantekeyele vitsinganieka viavo kaha ua handekele kuli va kevo ngueni," vuangonga vose vua ku lihanganuna vue kuna, cipue lititi cipue ndzivo ya kulihanganuna ka ye kumana.²⁶Ngue satana aku lihanganuna na satana nali hanununa ivene. Kaha vuangana vueni vuku mana vati?"²⁷Kaha ngua nji kufumisa va ndemona nazi ngolo zia mbelese mbulu. Vana venu ke ku va fumisa na zingolo ziehia? Ngoco vene vakevo va ka pua vangazi venu.²⁸Vunoni nga nje kufumisa vandemona na muzimu ua kulela ua Njambi, Kaha vuangana vua Njambi vuneza kuli enu.²⁹Cipue vati umosi a hasa ku ko vela mu ndzivo yamu ka ngolo na kuiva mo vi kuata vieni ca ku nona ku kuta muka ngolo? ambani aka pukule vikuata vieni mu ndzivo yeni.³⁰Ou kanji pandele ange ikeye muka nkole nange, nou ke ku kungiya hamo nange a sanduola.³¹Ngoco vene nji kumileka nguange, vipi viose na ka sanhutu kose vaka viecela cikeko cintsa ka va kecela. Kaha uose hakahandeka lizi limosi lia ku sahula muana muntu vaka muecelalio.³²Vunoni uze aka sahula muzimu ua kulela, Cikeko cintsa kava ka mue cela, cipue mulifuti muno, cipue lifuti lize likeza.³³Puiseni muti ua cili na vusuka yauo yaacili,cipue puisenu muti ua upi na vusuka yauo ya ipi, muti uose ve kuhu tante keyela ku vusuka uauo ua cili.³⁴Enu vana va ma mbuambua, omuo enu muva kua vipi, muhasa kuhandeka via cili vati? Muomo kanua ke kuhandeka vize vi na sula mu mutima.³⁵Muntu ua cili ku vufuko vueni vua cili vua ku mutima ue ku tuhula via cili, na muntu ua mupi ku vu fuko vueni vua vupi vua ku mutimu ue ku tuhula via vipi.³⁶Kaha nji ku mileka nguange ali tangua lia ku sompesa vantu vaka hana vukaleho amezi ose angoco vahandeketele.³⁷Muomu ku mezi ove uka sambua, naku mezi ove va ka ku hisi."³⁸Kaha vamosi va kua kusoneka na va Faliseo va mu kuaniene Yesu na kuamba nguavo," mulongesi tuayanganga ku mona cimueso kufuma kuli ove."³⁹Vuno Yesu ua va kuaniene na ku handeka kuli va kevo ngueni," mu yati ua upi na ua vupa ngala mutonda citantekeyeso. Vunoni ka kusesi citante keyelo na cahi va ka u hiaco kuvanga citantekeyeso ca polofeto Yona.⁴⁰Muomu ngue omo Yona uakele matangua atatu na ma tsiki atatu muzimu lia intsi uakama, ngecize vene muana muntu akakala matangua atatu na matsiki atatu mu mutima ua mavu⁴¹Vamala vaku Ninivayi vaka katuka ali ku tangua lia ku sompa hamo na muyati ua vantu kaha naku hu hisa. Muomu va lulukile kumitima ku kuambulula ca Yano, kaha talenu, mukaku hiana Yano ali muno.⁴²Muangana uze mphevo ua ku sulu aka katuka ali tangua lia ku sompa hamo na vantu va muyati ou kaha aka hu hisa. Muomu ikeye ua fumine haze ha lenga mavu mu kuala kana mangana a Solomone, kaha talenu mu kua ku hiana Solomone ali muno.⁴³Vunoni omo cimbembesi ca ku zuala ciku fuma mu muntu, cihita kuze ka kuesi mema kaha ciku tonda kua kuhumina, ka ca uaneneko.⁴⁴Ambani cihandeka, nji kahiluka ku ndzivo yange muze mu nja fumine; Kaha ha kuhiluka, ciuanamo muli ngoco muaku komba na ku viukisa.⁴⁵Kaha ciya na ku hianga vimbembezi vitanu na vivali via hiana kupihia kupulakana cikeko, kaha viose viza naku kovelamo. Kaha kupihia ca uze muntu ci ku hianenako kupulakana ca katete. Ngoco naua ci kapua na muyati uno ua upi."⁴⁶Ntsimbu ize Yesu ua kele na kuhande ka ku vi vunga, telenu, naye na va muanaye va mene hambandza, vale nge yele kuhandeka kuli ikeye.⁴⁷Kana umosi ua muambe ngueni," tala , noko na vamuanoko vana mana hambandza, va lengeya kuhandeka nove."⁴⁸Vunoni Yesu ua kuanieneko ua handekele ua mulekele ngueni, "Nana iyandzo na vana va nana vey?"⁴⁹Kana uolele livoko lieni ku vandengesi veni na ku handeka ngueni, "talenu, nan vana va vana! na!"⁵⁰Muomu uose aka linga cizango ca Tata uli muilu, ikeye ndumbuange ua yala, na ndumbuange ua mpuevo, na nana."

13

¹Halitangua lize Yesu uatuhukile mundzivo uatumamene kumukulo ua cisali.²Kaha vivunga viakama via kungulukile kuli ikeye, kaha wakovelele mu vuato, kaha watuma me nemo: kaha civunga cose camene kuntunda.³Kaha Yesu auavalekele vimuma via vingi muvisimo. ngue ni talenu mukua ku kuva, uatuhukile na kuva.⁴Kaha omo ua kuvile, vimo viumuililile kumukulo ua njila, khatizila vezile vavilile.⁵Kaha vikuavo via uililile hamamavue, haze kaviakele halivu lia lingi. kaha viasokele vuasi, muo mu livukalia lovele.⁶Omo litangua lia tuntu kile. via uemene: kaha via zuzile.⁷Kaha vikuavo via uililile mukati kazimbimbo. kaha zimbimbo ziakolele ziavi tshihile.⁸Kaha vikuavo via uililile kulivu lia vuilo. kaha ye mine, imo chihita imo makumi atanu nalimo imo makumi atatu.⁹Uose ali na tuitui, evueko.¹⁰Kaha vandongesi veni vahandeketele neni, nguavo vikandzo uli na ku handeko navo navisimo " ? " ¹¹Kaha ua kua nieneko uavalekele ngueni ? "vanahana kulienu kutantekeya mahungu mahungu avua ngana vua muilu, vunoni kuli va kevo kavavaheleco. ¹²Muomu uose alinaco vakamuhia via ka, kaha aka kala na via vingi. vunoni uose kesi navio, ne vi viali navio va kamutambula vio. ¹³Ngoco ne nji handeka navo navisimo: muomu mukutala , ka ve kumona: muomu mukualakana, kave kuivio cipue kutantekeya cahi. ¹⁴Kaha kuli va kevo vana pui sa mezi avu polofeto vuaisa ya, ngue ni, " kuala kana mukualakana vunoni ka muekuivua, nakutala mukutala, vunoni kamu ka mono.¹⁵Muomu mitima yavantu ava inakaluo, nameso avo vanalalameka, kutina va ku mona nameso, amba vevue namatuitui, na ku ta inte ke ya na mitima yavo,kaha va kaluluka naua, kaha nji kava kanguisa.¹⁶Vunoni meso enu ana vezika muamu ali na kumona : na matui tui enu, ali na kuivuaui . ¹⁷Muomu mua vu sunga nji kumileka nguange vapolofeto vavengi nava kavuviuke vatondele kumona evi vimuli na kumona enu vintska ka vavuille na kuivua evi vi muli na kuivua. vi nsta kava vuile.¹⁸Ngoco vene halakane cisimo cize ca

mu ka ku kuva mbuto. ¹⁹Omo umosi akuala kana lizi lia vua ngana, vunoni kulivua cahi, kaha mukuo vupi akuiza na ku mu punda vize via kuvile mu mutima ueni. Ikeye ize mbuto iva kuvile kumukulo ua njila. ²⁰Ize iva kuvile hamavue likeye uze evua lizi, kaha haze vene atambula na ndzolele, ²¹Kesi na mizimulivene nstimbu mua li kutumama matangua a ndende na mono lamba cipue ka yando kaha akutanguka haze vene. ²²Nouo iva kuvile mukati kazimbimbo ikeye uze evua lizi kaha kalua ka viuma viahano hamavu vi kumutangula ,vupite viseke kaha vikumu tangula. ²³Nou iva kuvile mulivu lia vuilo ikeye uze muka kualakana mezi muvusunga. ema mihako ya cili akuhanako cihita, vamo makumi atanu na umo va mo ma kumiatatu. ²⁴Uavatelele cisimo, cikuavo, ngueni, " vua ngana vua muilu vunapu ngue muntu ua ku vile mbuto ya cili kuli hia lieni. ²⁵Muntu mua kosele, citozi ceni uezile ua kuvuluilemo muilo hakati katiliku kaha ua ile. ²⁶Kaha omo mbuto yasokele na kuima. kaha na muila ua sokele. ²⁷Kaha vangamba va li vene ndzivo vezile va handkele neni nguavo. " mua ngana, ka ua kuvile mbulo ya cili kuli hia liove ni ? kuliko ndzo kuafumu muila ? ²⁸"Vunoni likeye ua velekele ngueni, ' citozi cange ikeye na cilingi. " kaha vangamba vahandeketele neni nguvo uazange tuye tuvitu kule ni ? ²⁹Vunoni ikeye nguni hove : kuya omo mukutu kula muila mpamo mukutukula na tiliku kumolika. ³⁰Vise zie nu vikolele hamo lika viose vivali naku ntsambu ya kutia. ntsambu ya kutia nji kaleka vakakutia, " nguni livangenu kukungulula muila na kuukuta mikuta muutsimike; vunoni tiliku iuu nguluilenu muchisete cange. ³¹Uavatelelele cisimo cikuvo ngueni. " Vuangana vua muilu vunapu ngue kambuto kazingolo muntu uakanonene uaka kuva kulihia lieni. ³²Kakeko kakandende cikuma kuvi mbuto viose. vunoni omo kakolele, kapulakanene visoni viose. kapua muti vene, tuzila vamuilu ve kuizanku tu nga vusua kumintango. ³³Ua vatelelele cisimo cikua vo ngueni, " vuangana vua muilu vunapu ngue ci mbalula mpuevo uci nonene. kaha uaci suekele muma longa atatu ose afutunukile. ³⁴Viuma evi Yesu uavi handeketele kuvivunga vize navisimo : nacimo cahi cakuhona cisimo. ³⁵Linga cipue ngecize cize civaha nde kele hali kapolofeto ngueni. " njikasama ka nuaka nge navisimo. nji kaha nde ka viuma viva sue kele fume hakutanga cifuti . ³⁶Kaha ua sile vivunga vize ue ngilile mu ndzivo. kaha va ndo ngesi veni vezile kuli ikeye nguavo ; " tulumbu nuine cisimo camuila ua mui hia . ³⁷Ua kuanyeko, ngueni, " mukua ku kuva mbuto ya cili, ikeye muana muntu, ³⁸Lihia likelio mavu ose : mbuto cili, vakevo vana va vua ngana. kaha muila vskevo vana va muka vupi, ³⁹Citozi mukua ku kuva ikeye santana. kaha litangua liakutia likelio kukotoka ca mavu, kaha vakua kutia vakevo tungelo. ⁴⁰Ngecize vene, ngue muva kungulula muila na kuuntsimika, mukemo vene muva kalinga na kukotoka ca mavu. ⁴¹Muomu muana muntu akatuma tungelo tueni, va kali kunguluila mu vuangana vueni viuma viose via kuisuntsuisa vi na kumu navaze va panga vipi. ⁴²kaha va ka va mbila mulite nde lia tu hia, muze mukakala kulila na kuli ta kinya kumazo. ⁴³Kaha va kavuviuke ⁴⁴" Vua ngana vua muila vunapungue vufuko vua kusitikamulihia. muntu uavu uanene ua vu suekele. kaha kundzo lela yeni aku ya, na kulandesa viose vieni, kaha alanda lihia. ⁴⁵Kaha naua vua ngana vua muilu vu napu ngue muntu mukua kule nge ya zimpota zia cili. ⁴⁶Omo ua ua nene mpola imo yandando ya ka ma cikuma, kaha uaille na ku landesa vize viakele navio kaha uai landele. ⁴⁷" Kaha naua vuangana vua muilu vanapu ngue liozi livatelelele mucisali kaha vua kungului le mo miyati yose yavatsi. ⁴⁸Kaha omo vua sulile, vavukokele kuntu nda. kaha vatu mamene kaha va hangule vacili muvitenga, viavo va va pi va mbilile kuti. ⁴⁹Muci kafua mu ntsambu yakukotoka. Tungelo va katuhuka, vakahangula vakavupi, kuva kavu viuke. ⁵⁰Kaha vaka va mbila mulitende lia tuhia, muze mukakalalulila na kulita kinya kumazo. ⁵¹" Muna a vivu eviviuma vioseni ? vamulekele nguavo e muane . " ⁵²Kaha uvalekele ngueni, ngoco vene uose mukua kusoneka uze, nalipuisa ndongesi kuvua ngana vua muilu nafu ngue muntu ivene ndzivo, uekutuhula - tuhula - kuvufuko vueni viuma viaviha ne via laza. " ⁵³Kaha omo Yesu ua ma ne sele visimo, ua fumineko kuze . ⁵⁴Kaha omu uahetele kucifuti ceni, ua valongesele muvi sinangonga viavo. kaha vakomokele nguavo ouna va nafumu kuli mana a anavi pupu evi viakama ? ⁵⁵Kati mua na mesele ou ? naye kati Maliya ? navana vangye tia ngo Yosefe na Simoni na Yundasani ? nava ndu mbueni . ⁵⁶Nava ndu mbueni vavaa mpuevo kati tuli navo voseni ? kaha ua viuanene kuli viose evi ? ⁵⁷Kaha valavele kumitima . omu muvamu mue ne vunoni Yesu uahandeketele navo ngueni , " Kapolofeto uale mena muimbo lieni na mundzivo yeni . " ⁵⁸Muomu zimpata ziavo kalingileko vipupu viakama via vingi.

14

¹Ha ntsi mbuti, Helonde a vuile muzimbu ua Yesu . ²Ahande kele kuva ngamba vene , " Ou ikeye Youano makaku mbutiteka , ' na sangu kafuma ku va tsi . kaha ngoco vene ezi zitsili ziku ponga muli ikeye . " ³Kaha Helonde ua kutile Youana , ua mu kutile , kaha va mu kuatele va mu mbilile mukamenga , muomu ya Helondias , ndumbu puevo ya Filipu . ⁴Kaha Youano ua handeketele kuli ikeye nguni , " kaca tavele ove ku kala ua ou puevo ngue pue yove . " ⁵"Helonde ua mbele ku mu tsiha , vunoni ua viele vuoma vua vantu , momu va mu muene ngue vo ka polofeto. ⁶Kaha Helonde tangua lia ku semuka lia hotele , muana puevo ua Helondias ue kiniue mucati ka vantu ua ua vukisile Helonde mucili ku mutima . ⁷Kaha ua kuaniene uakuaniene kueseke na kulisinga via liku tonda ku mu hia via londele. ⁸Kaha omu mu va mu lekele kuli haye , ua hande kele ngueni , " Nji hienu kuno , lipanda , mutue ua Youano muka ku mbutika . " ⁹Kaha muangana ua pihililile cikuma na ku kundila ceni , kaha kueseka na liseko navaza vose vakulia navo , ua va lekele ngueni cipange ue . ¹⁰Kaha a tumine naku vetula mutue ua Youano ua kele mu kamenga . ¹¹Kaha vene mutue va u nehele ha liapanda kaha va mu hele uze muan puevo kaha ua mbatele ua tuelele kuli naye. ¹²Kaha va ndongesi vezile , va mbatele civimbi , kaha va mu tsindile . kaha , vaile na ku leka Yesu. ¹³Kaha omu mua vi viele Yesu evi , a hilukile mo . vunguezi vua kele ua kuza mu vuato . kaha ua ile kualika lieni . kaha liku ngumbuaa lia viele ko , va mu kavele ku nganda . ¹⁴Kaha Yesu uezile hani ma yevo kaha ua muene liku ngumbuaa lia vantu . kaha ue viele cikeketi ma ua kanguile va ka ku vavala vose. ¹⁵Kaha cinguezi mu ze uzile , va ndugesu vezile kuli ikeye na ku handeka nguavo , " kuno ku kupambo ya ngoco , kaha tsimbu

inai laza . va lekenu liku ngumbuu lia vantu , mangan vaye muimbo va la nde via kulia via vo . ¹⁶Kaha Yesu ua handekele kuli vakevo , " ka vesi na tsimbu yaku ya kueka . mu va hie via kulia va lie . " ¹⁷Kaha va handekele kusi ikeye , " Tuli kaha na vivalavala vi muka itanu na va tsi va vali . " ¹⁸Yesu ua handekele ngueni , " va ne henu kuno ku hange . ¹⁹Kaha Yesu ua lekele li ku nga mbuuu kutu mama ha mavu ha muila . Ambatele muka etanu na ventsi va vavali . Atelele kuilu , kaha ua i kisuile kaha ua pazuile muka kaha ua i hele va sasendote , kaha va sasendote va hele kuli kungumbuuu . ²⁰Vose va lile kah va kutile . kaha va mbatele zia sale leho vize vi handa vi handa via muka vihele likumi na zivali . ²¹Kaha vaze valie vekele makulukazi atanu a vantu va mala , kaha vapuevo na mauike . ²²cindende va vandongesi vengilile mu vuato nenu nakuya musinia ya ndonga , kaha ua tumine likunpu mbuuu alekele kumu si nia li ndonga . ²³Kaha omu mua tumine likungumbuuu , kaha ua kandukile kumpili na ku vu ndila omu cezile cinguezi uakele likalieni . ²⁴Kaha vuato vua kale kulako na ku ya ku tunda , vakakuza vula vaku zavula kaha mancimpa na hihunzi , hia ku va tsi ndika . ²⁵Mu vu tsiki , vua mucu uana Yesu uaille kuli vakevo , uendele ha chisali . ²⁶Kaha va ndongesi vamu muene akuenda ha cisali , kaha ciava kemo ue sele kaha va handekele ngavopi muzimu , " kaha va lilile ua vuoma . ²⁷Kaha Yesu ua handekele na vo ngueni , " hamukenu ! eci !yange kati mui vue vuoma . ²⁸Petulu ua mu kua niene ngueni , " muata , ngue yove , nji pangesi mangana njize kulive ha meme . ²⁹Yesu ua handekele ngueni , " tuaya . " kaha Petulu ua tumine mu vuato ue ndele hamema kuya kuli Yesu . ³⁰Kaha Petulu mua muene luhuzi lua zingolo , a vuile vuoma . kaha a putukile ku nzi vilila , ua lilile ua handekele , "muangana nji pulule ! " ³¹Yesu vuasi uo huolele livoko lieni , na ku kuata Petulu , kaha ua handekele kuli ikeye , "ove ua lutsilyelo lualu ndende , muomu vika kuka kasiana ? " ³²Kaha Yesu ua Petulu ve ngilile mu vuato , luhunzi lueciele . ³³Kaha va ndongesi va kale mu vuato va vundilile Yesu na ku handeka , " cili u muana Njambi . " ³⁴Kaha va zavu kile , va ile ku Gennesaret . ³⁵Omu vamala va mu muene Yesu , vatumine menzi kuose kuose kaha va ne hele vakaku vavala . ³⁶Kaha va mu putukile nguavo vakuate ku vuzalo kusongo ya vu zala , kaha va vengi va kuateleko va li ndukile .

15

¹Vuno va Faliseo va mo na va ku soneka vezile ku Yelusalema . va handekele nguavo , ²Vikandzo vandongesi vove va vulumuna masiko ava kuluntu? muomu va lia muka na kutana kumavoko ciahi . " ³Ikeye ua va kuaniene ngueni , " vati ndzo enu na ua mueku vulumuna ma siko a Njambi omu ha vizila vienu? ⁴Muomu Njambi na handeka ngueni , ' vumbika iso na noko , ' kana ' uose a handeka vipi kuli ise amba kuli naye cili vene a tsa . ' ⁵Vunoni enu muhandeka nguenu , ' uose a handeka kuli ise amba naye , " Vuose vu kuaso vunji ne kukuhele njina hana ngue vuana kuli Njambi , " ⁶Muntu uze kapandele ku lemesa ise . ' mu njila eyi mu na puisa mupulungua lizi lia Njambi . ⁷Enu va kua civembulu ! mukemuo vene Isaya ua polofuetele omo enu na ku handeka ngueni , ⁸Vantu ava va njilemesa ange na milungu yavo , vunoni mitima yavo ili kutako nange . ⁹Vekunjilemesa ngocio muomu ve kulongesa ngue muaya vizila na maiko a vantu . " ¹⁰Kaha ua sanene civunga cize manana cize kuli ikeye kaha ua vambeke ngueni , " ivuenu na kutantekeya . ¹¹Nacimo ciahi cingila mukanaua cihasa kupihisa muntu . sina kuvanga , evi vikutuhuka mukanaua , vikevio vene vipihisa muntu . " ¹²Kaha vandogesi vezile nakuhandeka kuli Yesu nguavo , " una tantekeya ngecize va Faliseo cina va kuatele kumitima omu vana vuile mezi aa ? " ¹³Yesu ua va kumbuluile na ku handeka ngueni , " muti vose uze tata ali muilu ka kunine vaka utukula . ¹⁴Vecienu ngocio , vanapu va ntuama lutue vatupuputa . Ngue kapuputa atuamena mu kuavo kapuputa , vose hamo vaka uila mu cipuku . " ¹⁵Petulu ua kuaniene Yesu na kuhandeka ngueni , " tulatinguile cisimo eci . " ¹⁶Yesu ngueni , " Nenu naua hanga kamua tantekeye ? ¹⁷Kamuatanteyele ngecizize viose vikuvingila mu kanua viekuya muzimo kaha vituhuka kumusenge ? ¹⁸Vunoni vize vituhuka ku kanua vifuma kumutima . vike vio vize vipihisa muntu . ¹⁹Muomu mumutima mu fuma visinganieka viakuhenga , kutsihiha , kukosa napuevo yambala , vupangala , vuizi , vukaleho vua makuli , na ku sahula . ²⁰Evi vike vio vihasa ku pihisa muntu . Vunoni kulia na mavoka nakutanako ciahi ka cipihisa muntu . " ²¹Kaha Yesu ua fumineko na ku suenesako ku membo amafuti a kulihatako aku Tile na ku Sindone . ²²Kaha talenu mpuevo mu kua kanana uezile kucfuti cize . Ua tambekele ngueni , " Nji vuileko ngozi , muangana , muana Ndaviti ! muanange na yande cikuma na mahamba . " ²³Vunoni Yesu kamukumbuluile lizi na limo lia hi . Vandongesi veni vamu lambelelele , nguevo , " Fumisa mpuevo ou aye , muomu ali na ku tu tambeka kunima yetu , " ²⁴Vunoni Yesu ua kua nieneko nguni , " ka va nji tumine kuli veka vunoni ku vampanga va zimala va ku ndozivo ya Isaleli . " ²⁵Vunoni uezile na kutsikama ku mavuile eni , ngueni , " muangana , njikuase . " ²⁶Ikeye uamu kuaniene ngueni , " kacifuila kutentula muka ua vana kuumbile ku vana va tutali . " ²⁷Mpuevo uze ua handekele ngueni , " Mukemuo , muangana , vunoni na vana vatutali ve vekulia vu ui ui vuze vueku lakumuka kumesa ya ku kuavo . " ²⁸Kaha Yesu ua mu kuaniene mpuevo uze ngueni , " Mpuevo , lunakama lutsilielo luove ; cikale ngue muu na zangela . " kaha muaneni ua hindukile kufuma hantsimbu ize . ²⁹Yesu ua sile kumu hela uze na kuya ku hiehi na kalunga ndonga ua ku Ngaliileya . kaha ua kandukile kumuncinda umo na kutumama kuze . ³⁰Vivunga viakama viezile kuli ikeye . Vamunehelile va kua kuvendukuta , tupuputa , tuueveve , vilema , na ve ka vavengi va kele na mavezi . Vaua nehele kuviliato via Yesu , kaha ua va kanguisile . ³¹Kaha mbunga va likomokelele omuo va muene tu veveve va handeka , vilema va kanguka , va kua kuvendukuta vanda na tupuputa va mona . kaha va sangalele Njambi ua Isaleli . ³²Yesu ua sanene vandongesi veni kuli ikeye ua handekele navo ngueni , " Njinevu cikeketima omu civunga eci muomu vanatumama nange matangua atatu na via kulia viahi . kanji kuve cia ngoco vaue na ndzala , muomu hamo vaku lezumukila munjila . " ³³Vandongesi veni vahandekile kuli ikeye , " Kulih kutuku uana muka muno mu mpambo mukuli sa civunga eci ciakama ? " ³⁴Yesu ua vahuile , ngueni " muka unga hi utu li na uo kuno ? " Vambeke nguavo , " vivalavala vitanu navivali na tuvantsi tua tundende . " ³⁵Kaha Yesu ua sikile nge cize va tumame civunga ciose hamavu . ³⁶Ua nonene mika ize itanu na ivali na vansi , kaha omu ua vivezikisile , ua vihele kuli va ndongesi veni . kaha vandondongesi va vihele

ku civunga cize. ³⁷Vantu vose valile na kukuta. kaha vangungile vize via lisupileho na ku sulisa vihele vitanu na vivali .
³⁸Vaze ua lile va kele va mala makombakazi a ua na, kaha naua va mpuevo na vanike. ³⁹Kaha Yesu ua valekele vali sanduo ke kaha ikeye ue ngilile mu vuato kaha ua ile kumuhela ua manga ndala .

16

¹Kaha vafaliseo na vasanduseo vezile ku mu loha, vamu vundilile a va muese citantekeyeso ca muilu. ²Vunoni, ikeye ua kuanieneko, ua va levele nguenu, ku cinguezi, enu nguenu, lilu litia, tu ka mona cilela. ³Kaha ku cimene nguenu, 'lelo muzilua muomu lilu litila li na zezumuka'. Enu mu hasa ku tantekeya evi vili muilu, vunoni ka mutantekeya vitantekeyeso via zinsimbu ezi. ⁴Muyati ua upi na ka vupangala va lengeya citantekeyeso; vunoni citantekeyeso ceka cintsa ka va kahie, ku vanga citantekeyeso ca Yona. Kaha ua va sile ua fumineko. ⁵Kaha vandongesi vahetele musinia kaha vasuvile kumbata muka. ⁶Kaha Yesu uavalekele, nguenu, " Zangamenu, kaha liniungenu, kucimbaluila cava Faliseo , nava Sanduseo." ⁷Kaha valihandekesele, hakati kavo nguavo katua mbatele muka." ⁸Kaha Yesu uaci tantekeye uahandekesele nguenu, Enu muvakua ku tsiliela cacindende lika vikandzo, muli nakuli handekesele muomu kamuesi na muka? ⁹Kanda mutantekeya cipue kuvuluka muka zize zitanu zia makulu kazi, atanu avantu na vihela vingahi muono nene? ¹⁰Cipue muka uze utanu na uvali nama kulukazi auana, avantu na vivuvi vingahi muononene? ¹¹Vatindzo kamu tantekeya ngecize, ange kanja handekesele nenu via muka? Vunoni liniungenu, kucimbaluila cava Faliseo nava Sanduseo." ¹²Ambani va tantekeye ngecize ikeye kavalekele kuliulu nga ku cimba luila ca muka kuvihande via va Faliseo nava Sanduseo. ¹³Vuno omo Yesu ua hatele kumutamba ua samaliya ya Filipu ua huile vandongesi veni nguenu, "Vantu vali nakunji tumbula ange muana muntu, nguavo yange iya? ¹⁴Vahandekesele nguavo vamo nguavo, Yoano muka ku mbuitika vamo nguavo Eliya veka cipue omo ua vapolofeto. ¹⁵Ua handekesele navo nguenu vunoni enu mu kunji tumbula ngeni yange ndzo? ¹⁶Kaha Simoni Petulu, ua kua nieneko nguenu, "Yove u Kilisitu, muana Njambi ua muono." ¹⁷Kaha Yesu uakuanieneko ua mulekele nguenu unavezika ove Simoni muana Yona muomu ntsitu na maninga ka viaci zomboluele kuli ove vunoni tata uli muilu. ¹⁸Kaha ange naua nji kuku leka nguavo ove Upetulu kaha haliyove elinji tungilaho lukungulukilo, luange, kaha ngolo yose yavukalo vua vatsi kaika hasa kulu hiana. ¹⁹Nji kaku hia masapi avua ngana vua muilu, kaha viose muilu naua kaha viose viukazitu tuka hamavu kaha na muilu naua vikazituka muilunaua." ²⁰Ambani uava cinkikile vandongesi ngecize, kativalekeke umu nguavo yikeye Kilisitu. ²¹Fume hantimbu ize Yesu ua sangumukile kuleka vandongesi veni na pande kuya ku Yelusalema nakumona kusoneka, kaha vaka mutsihe, akasanguke kulitangua lia mucitatu. ²²Kaha Petulu ua mu tualele kualika liavo, kaha uasangumukile kumu handekela nguenu, "Njambi akutetele muangana viuma evi kati viku uane." ²³Vunoni Yesu ua alumukile ua muhandekesele Petulu nguenu, " Futuka kunima yange ove satana unapu ucoua caku njisutnsisa vunoni kau singanieka via Njambi vunoni via vantu." ²⁴Kaha Yesu uahandekesele nava ndongesi veni nguenu, "Ngaumosi nazange kunjikava ange, aliviane ivene, alituike cilindakano ceni, kaha anjikave. ²⁵Muomu uose nazange ohiele muono ueni akauzimbalesa, kaha uose akazimbalesa muono ueni akaomonge aka u uwana. ²⁶Muomu muntu camu viukila nga afuka mavu ose kaha muono au zimbalesa? cipue muntu aka hana vika mukukula muono ueni?" ²⁷Muomu muana muntu, akeza muvumpahu vua ise natungelo tueni. Kaha aka hana kuli vamo va kuvantu vose kupuisa ngue vilinga viavo. ²⁸Muavusunga njiku mileka nguange vamo ava vana mana, kuno kavaka kutsa nahamo hahi kuvanga vana mono muana muntu ali na kuiza muvuangana vueni.

17

¹Matangua atanu na limo Yesu uaille na Petulu, Tiango, na Muanaye Yoano, ku muncinda ua kulaha kua lika liavo. ²Ua himpukile ntsimbu vose. Cihango ceni catuile ngue litangua, na vu zalo vueni vuavukilelo ngue mu tana. ³Talenu, ua va sololokele Mosesa na Eliya va handekesele neni. ⁴Petulu ua va kumbuiluile na kuhandeka kuli Njambi, "Muangana, catu viukila ku kala kuno, nge ua tondo, njilka panga zintsingi zitalu- Imo yove, imo ya Mosesa, na imo ya Eliya." ⁵Omuo ua kele na kuhandeka, talenu, liselua lia ceka lia fuikile, talenu, lizi lia fumine mulisela, nguavo, "Ou muanange, nja tsiliela, mu muivuilile ikeye." ⁶Kaha omu vandongesi va vuile, va uile ha maliolo avo vavuile cikuma vuoma. ⁷Kaha Yesu uezile na kuvakuata na kuhandeka, "Katukenu kati muivue vuoma." ⁸Kaha omu va andukile meso avo kava muene na umu uahi kuvanga Yesu lika. ⁹Omu va sikumukile kumucinda, Yesu ua sindiliye nguenu "Kati mukambulule ku umu evi vi mua mono kuvanga muana muntu na sanguka ku vatsi." ¹⁰Kaha vandongesi veni vamu huile , ua handekesele , "Vatindzo vakuakusoneka vahandeka nguavo Eliya alinvange kuiza. ¹¹Yesu ua kumbuluile kaha uambile nguenu, "Eliya akuaiza na kuhiluisa viuma viose. ¹²Vunoni njikumileka, Eliya neza laza, vunoni kava muntantekeye. Olondzo, va lingile neni viose vi vai zangile. Ngecize naua, muana muntu akamona kayando muma voko avo." ¹³Kaha vandongesi vatantekeye ngecize ua handekesele nao via Yoano muka kumbapatiza. ¹⁴Kaha omu vezile kucivunga, kuakele yala uezile kuli ikeye, na kumu tsikamena nguenu, ¹⁵"Muangana, muvuileko muanange cikeketima, muomo ali na musongo ua kusinia kaha ali na kuyanda cikuma. Ue ku uila- uila zintimbu zia zingi mutuhia na mumema. ¹⁶Nja mutualele kuvandongesi, kaha kavava hasele kumuka." ¹⁷Kaha Yesu ava kumbuluile nguenu, "enu muyati ua zimpata na upi, ntsimbu ingahi nji kakala hamo nenu? ntsimbu ingahi njika miyandela? Mu hehienu kuno kuliange." ¹⁸Yesu au fumisile vandemona, kaha vamu fumine, uze kanike ua yala ua yoyele kufuma hali ize ntsimbu. ¹⁹Amba vandongesi vezile kuli Yesu kua lika liavo na kuliandeka, "Vikandzo etu katua hasile kumumbila?" ²⁰Yesu ua handekesele kuli vose, "Muomu ku tsiliela cenu ca cindende. Muomu mua vusunga nji kumileka vose nguange, ngemuli na kutsiliela ngue mbuto ya musalata, muhandeke na muncinda uno, 'fuma hano uye kuze,' kaha uka luka, na cimo cahi muka cihonoua. ²¹Vunoni ava kave kutuhuka ku vanga ku vundila na

kulikela kulia.²²Kaha omu vakele na kutumama ku Ngalileya Yesu ua handekele ku va ndongesi zeni ngueni, "Muana ua yala vaka muiha kumavoko avantu,²³kaha vaka mutsiha, kaha mulitangua lia mucitatu akasanguka," vandongesi vezile na kuhuansana.²⁴Omu vahetele ku Kapenamu, va kakutambula mulambu vezile kuli Petulu na kuhandeka nguavo, "Uno mulongesi uove keku fueta milambu yose ivali?"²⁵Ua handekele ngueni, "Mukeko."Omuo Petulu anezile mundzivo yeni, Yesu ua livangele ku handeka, Unakusinganieka vati, ove Simone? Hakufuma ku vamiangana vahano hamavu veku tambula cipue lizimu kuli veyandzo? Ku vana vavo ni kuli veka?"²⁶"Kaha omu veka," Petulu amukumbuluile. "Enu vana vamizitula," Yesu ua handeka. ²⁷Vunoni ka tueci kuliasa kulingisa vakutambula milambu vakale na indzi, hamenu kucisali, mukambile vulovo, kaha uka nona intsi ua kulivanga. Ua kutsa kuvulovo kaha omu ukamu fukula mu kanua, uka uanamo lumbongo ukalumone. Kaha ukava hialuo kufueta nange nove."

18

¹Hali ezi tsimbu va dongesi ve zile kuli Yesu na ku hande ka nguavo," ²Eyi uahambakana mu buangana bua muilu? Yesu asanene kuli evene muana uamundende, kumutuma mesa hali vakevo, ³Nakuhandeka ngueni," muvusunga nji nakuhandeka kuli enu kuvanga mu kualumukana kukala ngue vana vavandende, ove kaukengila mu buangana bua muilu.⁴Kufuma haze, uli ose akulikehesa ivene ngue ou mwana mundende ikeye uakuhambakana mu buangana bua muilu. ⁵Uli ose akutambuila mwana uamumundende ngue muze mulizina lyange na tambuila yange. ⁶Vunoni uose ouo a kalingisa umo hali ava vandende va tavela muli ange ku lahuka, cimu viukile ngue va ku musukika livue lia kama mu tsingo yeni, na ku muzimika mu zinga ya cisali.⁷" Vukalu kuli vakamavu muomu ua vimbundi via kusutsuka! Muomu catelela evi vimbundi via kusutsuka kuiza! ⁸Ngue livoko cipwe mukono vove uekulingesa ove ku sutsuka, civatuleko na kucimbila kufuma kuli ove. ci ku kuviukila ove kuingila mu muono cilema cipue na ku vendukuta kupulakana ku kumbila mutu hia katue kuzima na voko avali cipwe mikono yivali.⁹Ngue liso luove lie ku kulingesa ove kusutsuka, lifumise mo na kulimbila kufuma kuliove. Ca viuka ove kuingila mu muono na liso limo ku hambakana ku kumbila mu ngehena ya tuhia na meso ose¹⁰Tala kauatela kusekesa hali vanike vavandende. Omu aji nakuhandeka kuli enu kuange vangolo mwilu vekutala ha meso ava tata yange muilu tsimbu yose. ¹¹Muomu muana muntu ezile na kuovola vaze vazimbalele.¹²Uacimono vati? Ngue uli ose alli na vapanga nkulukazi, kaha umo azimbala, kali kuseza ava makumi atanu na a una na minye itanu na yianakuinya yalilundu na kuya na kutonda tonda ou nazimbala? ¹³Ngue na muuana, mu vusunga nja mileka enu, a ku viukilila hali uze umu kuhambakana vaze vavengi vahonene kuzimbala. ¹⁴Munjila yimo vene, keti vi singanyeka vua isuenu mwilu hali vamo ava vandende vakanonge.¹⁵" Ngue vamuanetu vamo vamivulumuna, hamoye u kamulekese mulonga ueni ha kati kenu vavali kah. Ngue aku kuibulila, ove ua nganyala hali muanetu. ¹⁶Olondza ngue kali ku kuivuilila ove, mbandako omo cipue vavali vakuavo uye navo mangana kanua ka vavali cipue vitatu vapaki mangana lizi liose likakole ngo.¹⁷Ngue a kukana kukana kuivuilila kuli vakevo, ka lekenu ovu vukalu ku cikukuililo. Ngue aku kana ceka kuibuilila cikukuililo, ekeye akale mu kalifuti na mukua milambu kuli ove.¹⁸Mu vusunga njikumileka enu, vili viose va ku kuta hano ha mavu na muila va na vi kutu, ceka vili viose va na na kutununa hana ha mavu va na kutununa muila. ¹⁹Ceka nanu nji ku mileka, ngue vavali hali enu va ku tavela hano ha mavu hali vili viose vi vakuhulisa, va ka valingila vakevo eci kuli tata akala muilu. ²⁰Muomu kuli vavali cipwe va tatu va nakunguluka muli zina linge, ange njili ha kati kavo."²¹Kaha petulu ezile na kuhandeka kuhandeka kuli Yesu kueni, " Muangana, nuanetu atela kunjivulumu kangahi na ange kumukonekela? kuvanga vitanu na vivali, ? " ²²Yesu a handekele kuli ikeye, " kanjesi naku mileka muka tanu nakavali, olondzo kuvngele makumi atanu na avali vilanesa katanu an kavali (70 x 7). ²³Ngece ven bungana vua muilu vunalifu na muangana umo uatondele kumanesa milonga na vangamba veni . ²⁴Omu aputukele kutanda milonga, va munehelele ngamba yeni umu ua keli na mukuliua likumi lia makulukazi a zimbongo ca buana. ²⁵Olondzo ku tala kakele na njila ya ku hiliesa ou mukuli ov muangana ueni lia sikeli ku mulandesia ikeye, hamo na mpue yeni na vana viose viali navo, na ku fuenta aka fuenta.²⁶Vunoni ngamba ua ndumukila hamavu, ua tsikamene kuli ikeye, na ku handeka ngueni, ' muangana, a ci nji lavelele, kaha nji ka fweta viose ! ²⁷Kaha ou muangana ua ngamba, muomu avuile cikeketima, ua muzitula na ku mukonekala mulonga ueni.²⁸Olondzo ou ngamba a yila na ku uana ngamba mukuavo, mukua likongo lieni lia cihita ca zimbongo zia palata. Ua mu kuatele, na ku handeka kueni 'fueta likongo liange .' ²⁹Olondzo ou ngamba a tsikamene na ku lamelela ku mu kuavo, ngueni a ci nji lavelele co ange kaha nji kufweta ! ³⁰Olondzo ou ngamba ua kavanga akanene. Vunoni, a yile uamu sokele mu kamengo no hali ka fwetala likongo. ³¹Omu va ngamba va kuavo va muene muose mualingile, va kua mbulula kuli muongana uavo viose via solokele.³²" kaha muangana veni ua musanene na ku handeka neni , 'ove ngamba uamupi , ange nja kucelela mukongo uove uose muomu va njivundilile . ³³Ku mani ove kuivuilila ngosa mukuenu ngamba cahi , ngue omu mu njakuivuilile ngozi ? ³⁴Kaha muangana veni a tunukile na ku muhia ku va kakumuyandesa noho a ka fweta likongo liose . ³⁵Ngecize nawa tata a li muilu a ka linga nenu ngue ka mu kucela vana va vanokuenu kufuma ku mitima yenu ."

19

²Cezile nakusoloka mualingile Yesu namanesa aua mezi, afumine ku Ngalileya nakuiza ku cihela cava Yundeya kuhambakana ndonga Yondanu. ¹Livunga liakama liamu kavangeyele ikeye, nakuvasaka kuze vene.³Vafaliseo vezile kulim ikeye, nakumueseka ikeye, nakuhandeka kuli ikeye, "Vunoni cizila yala kusekula pueyeni hamulonga uose?" ⁴Yesu akumbuluile ngueni, "Kamuatangele nguavo ou avapangele, aputukile kavapanga yala na puevo?"⁵Ou avapangele naua ahandekele ngueni, 'hakulinga omo yala akaseza Ise na naye nakulinunga hamo na pueyeni, kaha ava vavali vakakala

muwila umo.⁶ Kaha kava kakala vavali, vumoni muwila umo. Kufuma haze viose viana nungakana Njambi hamo, naumo uahi akavihandumuna.⁷ Vahandekete kuli ikeye, "Muomu vika Mosesa ahandekete kutlietu kuhia mukanda uakulukulula na kumutama kuimbo liavo?"⁸ Ahandekete kuli vakevo nguenu, "Hakukola camitima yenu, Mosesa amitavesete kulukulula vapuezienu, vunoni kufuma kukuputuka kacekele muliyize njila."⁹ Njikuhandeka kulienu nguange, Ouo akalukulula pueyene, cakuhona kulinga vupangala, na kumbata ueka, nalingi vupangala; kaha na yala uze akumbata puevo uze ivalukulula nalingi vupangala."¹⁰ Vandongesi vahandekete kuli Yesu nguavo, "Ngue cinapu himolonga yala ali napueyeni. Kacikuka kumbata mukuavo."¹¹ Vunoni Yesu ahandekete nguenu, "Keti vose vakuibuilila kuhandeka ceni, vunoni kuvanga kuli vaze vava hiaco."¹² Kuvali uazike vakele muli eze njila kufuma mozimo liava nayavo, kuli vazike vava pangele vazike kuli vamala, kuli vali pangele vavene muvu zike muomu ya buangana bua Njambi buamuilu. Uose akutava kukutangesa ceni, muecinu atave."¹³ Kaha vana vamo vavandende vavanehele kuli ikeye mangana anangeke livoko hali vakeko nakulomba, vunoni vandongesi vavatenukilile.¹⁴ Yesu ahandekete kuli vakeko nguenu, "Vatavese vana vavandende, keti uva kanese kuiza kuliange, muomu vuangana vuamuilu vukundama kuli vakevo."¹⁵ Ahakete movoke eni hali vana, nakufumaho nakuya.¹⁶ Zangamenu, yala ezile kuli Yesu nakuhandeka nguenu, "Longesi, viuma muka viacili vinjatela kulinga amba njikakale na muono uahaya muaka?"¹⁷ Yesu ahandekete kuli uakeko nguenu, "Muomu vika muna kunjihulisila vika viacili? Cimo kaha cacili, vunoni ngue una kutonda kuingila mukuyoya, lama zisimbi."¹⁸ Yala ahandekete kuli ikeye nguenu, "Zisimbi muka?" Yesu ahandekete nguenu, "Kati ukatsihe, kati ukalinge vupangala, kati ukeve, kati ukahandekete makuli,¹⁹ Lamese Iso na noko, zanga mukuenu ngue ove yavene."²⁰ Kanike uayala kuli ikeye ngue, "Evi viose njavilemesa. Vikuavo vika vinjikutonda?"²¹ Yesu ahandekete kuli ikeye nguenu, "Ngue uatsiliela kula muacili, hamoye, landesa vipite vove vose unjikave ngeye ange."²² Vunoni mukuendze uala muabuile Yesu anakuhandeka, afumine haze nacinyengo, muomu akele na vupite vuavingi.²³ Yesu ahandekete kuli vandongesi zieni nguenu, "Vusunga njihandeka kulienu nguange, cinapu cacikulu piti kuingila muvuangana vuamuilu."²⁴ Ceka njikuhandeka nguange, cikala cacasi ngamela kuingila muliso liandongo kuhambakana piti kuingila muvuangana vua Njambi."²⁵ Omu vandongesi mucivuile, vakomokele nakuhandeka nguavo, "Iya iva kovola?"²⁶ Yesu avatalele nakuhandeka nguenu, "Kuli vantu eci cinapu cacikalu, vunoni kuli Njambi viuma viose via viasi."²⁷ Kaha Petulu akumbuluile na kuhandeka kuli ikeye nguenu, "Tala, tuaseza viose naku ku kukavangeya ove. Viuma muka vitu kukala navio?"²⁸ Yesu ahandekete kuli vakeko nguenu, "Vusunga njikuhandeka nguange, mumiaka yayihia mualikalinga muana muntu akatumama hacituamo ceni cavuangana. Vose vaze vakunjika vangeya ange vakatumama helu lia vaze likumi navavali vatumama havuangana nakusompesa vaze likumi naua vali kumutundu ua Isalela."²⁹ Uze uose naseze ndivo yeni, vumuanetu vavamala, naua vavapuevo, Tata, Nana, vanike, cipue lifuli liama zinayange akatambula muono uahaya miaka.³⁰ Vunoni vavengi vakakala vakuputuka vakakuminina, nava kuminina vakakala vakuputuka.

20

¹ Muomu vuangana vuamelu vunapu ngue uze muenya ngdzivo uatuhukile cimenemene kutonda vakua kuzata muli hia lia muvinuju.² Hanima yaku litavasiana nava kua kuzata kuvafueta ndenali halitangua, ua vatumine mulihia liamu vinu.³ Uatuhukile ceka hantsimbu yamu citatu kaha uamuene vakua kutona kuzata namana lika ku kuvitanda ngoco.⁴ Kuli vakevo ua handekete nguenu, 'Nenu naua, hamenu muliya lia vinu, kaha njika mihia kueseka na vikatelamo.' kaha vaile na kuzata.⁵ Kaha naua uatuhukile hantsimbu yamu citanu naimo kaha naua ha nstimbu itanu na iuana, kaha ualingilile mumo lika.⁶ Kaha ha nstimbu ya likumi nayimo uatuhukile nakuuana vakuavo vana mana lika. Ua handekete kuli vakevo, 'Muomu vika munamana ngoco tangua liose?'⁷ 'Va handekete kuli ikeye, muomu naumo uahi natukambe.' 'Uahandekete kuli vakevo, nenu muatela muye mu lihia lia viniu.'⁸ Muntsimbu ya cinguezi yahetele, livenia lihia lia muviniu ualekele mukua kupanga, 'Sana vakua kupanga vatambule fueto yavo, kuputuka kufuma kuma kumisilo kuheta kuku putuka.'⁹ 'Kaha vaze vaka kuzata hantsimbu ya likumi na naimo vejile, hakati kava kuzata hamuntu hamuntu vatambuile ndenali imo.'¹⁰ Omuo vaka kuzata vakatete vejile, vasinganiekele nguavo vakutambula zia zingi, vunoni vatambuile ndenali imo hamuntu.¹¹ Omu mu vatambuile fueto yavo, vayayavalele kuli uze muenia lihia.¹² Va handekete, 'vakua kupanga vaku kumisilako vazatele kaha nsimbu yimo lika, kaha muna vapuisa hamo netu, etu tuna zatele tua fuitile litangua liose nakutuku tana ntuima.'¹³ 'Kaha lia vene uakumbuluile nakuhandeka kuli umo vavaze, 'Sepa, kanja kuongele. Kaha kamuatavele kuli ange ha ndenali imo?'¹⁴ Mbata vize viove uye munjila yove. Njina sakula kuhana kuli ava vakua kuzata kupuisa hamolika nove.'¹⁵ 'Kaha kaci kuasa kutavela kuliange kulinga na viuma vize viange? Liso liove lialipi muomu ange nji uacili?'¹⁶ 'Kaha uakuku misako akapua ua katete, kaha uze ua katete akakumisako.' Muomu va vavengi valaniene, vunoni vandende lika vana vahangula.¹⁷ 'Kaha Yesu ua kandukile ku Yelusalema, uatualete vandongesi zieni kua likaliavo, mundzila ua valekele nguenu,¹⁸ Talenu, tuli naku kanduka kuya ku Yelusalema,¹⁹ kaha muana ua muntu vaka muhana kuli vakuluntu vava sasendote nakuli va kua kusoneka. Kaha vaka muhisa naku mutsiha kaha va muhana kuli vakua cifuti naku mutsopa, naku muveta makote, naku musukika. Kuheta mulitangua lia mucitatu kasanguka.'²⁰ Muomu naye ua vana va Zembendeo vejile kuli Yesu hamo nava veni. Uanongamene hamavu kuli ikeye naku muvundila vimo.²¹ Yesu uahandekete neni, "Ukutonda voka?" ua handekete kuli ikeye, Sika nguavo av vana vange umo ku cimosue calivoko liove, mu vuangana."²² Vunoni Yesu ua kumbululue naku handeka, "Kamua tantekeyele cihula cimuahule. Mukuasa kunua munganza yize yikasa kunua?" Vahandekete kuli ikeye, "Tunase."²³ Ua handekete kuli vakevo, "Nganza cili muko yinua. Vunoni kukatumama kulivo liange lia cilio kaha kulivoko liange lia cimosue kati nge ku cihana, kaha cili kuli vaze vaviuki kisile kuli tata."²⁴ Vaze vakuvo likumi lia vandongesi hakuivua evi, vapuihilile na vumuanaye

vavali.²⁵Vunoni Yesu ua va sanene kuli ivene uahandeketele nguenu, "Muna tantekeya ngue va miangana vava kacifuti veku vali halesela, navavo vakua vukama vali na jingolo jaku vasika. ²⁶Vunoni ka catela kukala mu njila nkana eyi muakati kenu. Olondzo, uose akatonda kupua uakama hakatikenu natela kupua ngamba, ²⁷kaha uose akatonda kupua uakavanga hakatikenu natela kupua ngamba, ²⁸ngue omo muana muntu kezile linga va mupangele, vunoni aka vapangele, nakuli hana muono ueni kukala vavengi. ²⁹Muze muva tuhukile kufuma mu Yeliko, civunga cakama camukavele. ³⁰Kaha talenu tupuputa vavali vava mala vatamamene kuhiehi nanjila. Omuo vavuile nguavo Yesu lili naku hita kuze, vatambakanene, "Muangana muana Ndaviti, tuivuileko cikeketima." ³¹Kaha civunga cava kandekele, vaholoke kulu. Vunoni vatambakanene cikuma, "Muangana, muana Ndaviti, tui vuileko cikeketima." ³²Kaha Yesu uamene, uava sanene, uahandeketele nguenu, "Vika vimu kutonda ange njimi pangele enu?" ³³Vahandeketele kuli ikeye, "Muangana, linga meso etu emuke." ³⁴Kaha Yesu, uava vuililele cikeketima, ua salekele mavoko kumeso avo. Kaha haze vene meso avo emukile.

21

¹Omu Yesu nava ndongesi zieni vasuenene kahiehi na Yelusalema kaha uahetele kumbetefanje. ku mucinda ua olivete, ngoco Yesu uatumine vavali va ndongesi. ²Uavambeke nguenu, "Hamenu kundandanda yakaveho, kaha vunoni mukunana cimulu vanakuku kuze, kaha na muaneni hamo. vazi tulenu vose muvanehe vose kuno kuliange. ³Ngue omu akumihandekesa viliviose kulienu hali evi, muhandekele, ' muangana navatondo vose. " kaha uze mutu mu vuovuno vamutuma vose nenu hamo. ⁴Vuno evi viezile linga vivahandeketele kulienu muli Kapolofeto mangana visulisue. va handeketele nguenu, " ⁵Lekenu muana mpuevo siono, Tala, ' muangana yove alinakuiza kuliove, na likehesa nakulonda ha cimbulu - na muana, ua cimuli. ⁶Kaha valongesi vayile kaha valingile nomu Yesu muavalekele. ⁷Kaha vanehele uze cimuli na muaneni kaha vavahakele zintanga ziovo helu liavo, kaha Yesu uatumame haziatanga. ⁸Vavengi vayize mbunga valele zintanga ziavo muze mujile, kaha veka va vatuile mintango ya miti va ialele mu njila. ⁹Kaha vivunga vize vialivangele na Yesu kaha na vaze valivangele kulutue lueni, nevi via mukavele munima, va tambekele, vulie kuli muana ndaviti ! uakusanga ziala ou akuiza mulizina lia muangana ! vulie na mulu ! " ¹⁰Omo mualingile Yesu haneza mu Yelusalema, vose muzindanila vose vakasumukile kaha va handeketele nguavo, " ou ikiye iya ? " ¹¹Kaha mbunga yakumbuluile, " ou ikeye Yesu kapolofeto nafumu iku nazalele mungalileya. ¹²Kaha Yesu uakovelele nu tumbele. ua mbiliziele vuose vafulumukile zimesa zia vava ku landlanda zimbongo kaha navituamo via vaze valandesa mavembe. ¹³Uavalekele nguenu, " vacisonaka nguavo, ' nzivo yange yikeko nzivo yakuvundila, vunoni munayipuisa cina ca vezi. " ¹⁴Kaha tupuputa navitondi vezile kuli ikeye mu tembele, kaha uavakanguile. ¹⁵Vunoni omu va vasasendote nava kukusoneka vamuene vukomesa valingile, kaha omu muvevilile muana ati nakuvilika mu tembele na ku handeketele nguenu, " vulie kuli muana Ndaviti, " vezile nakusulakana. ¹⁶Ngocho vahandeketele kuli ikeye, " unevuno vivali nakuhandeketele ? " Yesu ua handeketele kuli vakevo, " Eyo ! vunoni kamuatangele, ' kufuma mutunua tuavana vandende natu keke vamualongesa kunji zumbangeya ! ? " ¹⁷Kaha Yesu uavasile kaha uayile uafumimina mundandanda kiya mumbeteniya kaha uaka kosele kuze vene. ¹⁸Vunoni omu kua cele cimene omu muahilikile ku ndandanda, ua vuile ndzala. ¹⁹Kumona muti ua mukuyu kuhiehi namukuakua, ua usuenene kaha kauaneneko nakamo kaha vunoni meto lika. va handeketele kuli ou muti, uauleke nguenu keti ukeme naua njihako kufuma kuliove ceka, " kaha haze vene uze mukuyu muti uomine. ²⁰Kaha omu valongisi va cimuenene, kaha vasolele kaha vahandeketele, " cinapu vati ou muti uamukuyu aha vene unomu cau ? ²¹Kaha Yesu uakumbuluile kaha uahandeketele kuli vakevo, pumdu njimileka yenu, " ngue mukutsilielele nakukasana, kete nguenu eci lika calingika kuli ou muti ua mukuyu, vunoni munguase kuhandeketele kuli ou mucinda, kuutuala helu kaha kuupila mu cisali, " kaha cikalingika. " ²²Vuose vimukuvundila mukulomba, tsilielele, muka tambula. ²³Kaha omuo Yesu vakovelele mutembele mukuluntu vasasendote navakuluntu vava vantu vezile kuli, ikeye omo ikeye muakulongesa kaha vahandeketele, " zinzili zieya ziukalinga navuo vuima evi, kaha eya uakuhele ezi zinzili ? ²⁴Yesu uakumbuluile kaha vahandeketele kuli vakevo, " nange naua njikumihula kihula cimo. nge mukunjileka, nange njikumileka zinzili muka zinjekulinga evi viuma. ²⁵Kaha kumbambatesa ca Yoana - cafuma kulikonzo ? kaha vahandeketelelio muavo muavo, nguavo, " ngue tuambe, cafuma mulu, " akuhandeketele kuli entu, " muomua vika enu kamua muntsilielele ? " ²⁶Vunoni ngue tukuamba nguenu, kufuma kuvantu, ' tuivua vuoma vava civunga, muomu vose vanatekeya Yoana kupua kapolofeto. ²⁷Kaha vakumbuluile Yesu nakuhandeketele, " katua zivile. Ahandeketele naua kuli vakevo, " Neni uahandeketele kuli vakevo, cipue yange njikumileka kunjafumisa zinzili zingekulinga vuma evi. ²⁸Vunoni muasinganyeka vika? yala umo uaketo na vana vavamala vavali, uayile kuli uze uakatete kaha uambeke nguenu, ' muana, hamoye lelo ukdzate kuli hia. " ²⁹kaha muana uakumbuluile nakuhandeketele, ' kanjikuyako, ' vunoni kulutue lueni alumuine mana eni kaha vayile. " ³⁰kaha uze ise vayile nava ceka kuli muana uamucivali kaha uahandeketele ceka cuma cocimo. Ngoco uakumbuluile kaha uahandeketele, ' cikuya, muane, ' vunoni kayileko. ³¹Umo uli hali ava vana vavamala ualingile cizango ca ise? " vambeke, uze uakatete. " Yesu uahandeketele kuli vakevo, muasunga nji ku mileka, vakua milambu navakua vukoyi vava uvanga kuvovela muvuagana vava Njambi enu munima. ³²Muomuo Yoana vazile kulienu munjila va vuviuke vunoni kamuamu tsililielele. vunoni vakua muambu navaka vukoyi vamutsilielele. vunoni enu, cipue muacimuane eci kamua lialuluile mumitima yenu kulute nakumutsilielele. ³³Ivuiluenu kucisimo akuavo, kuakele yala umo, ivene kihela. ua tombekele mulihia hia viniu, uali zingilikile navusito, uahindilele cina cakunina viniu kaha ua lungile ndzivo yakulaha kaha ualisile kuvandimi, vukulama viniu kukola. kaha uayile kuli futi lieka. ³⁴Omu ntsimbu yakutia mihako yasuenene, ua tumine vangamba kuli vakakunuinga mihako yeni nakutambula mihako yeni. ³⁵Kaha vandimi vakuatele vangamba zieni, vavetele umo, vatsihile mukuavo, kaha nanukuavo vava sele lika mukuavo. ³⁶Ceka, yavene

uatumine vangamba vakuavo, kulana cavo kupulakana vakatete, vunoni vakua ndimi vavalingile cocimo munjila imolika. ³⁷Kufuma aze, yavene uatumineko muaneni kulu vakevo, ngueni, vakatemese muaneni. ³⁸Vunoni omu vakuandimi vamuene muana, vahandekela mukati kavu, ou ikeye suana. Tuayenu, tumutsihe kaha tukatambule vusuana vueni. ³⁹Ngoco vamumbatele, kumumbila ikeye hambanza ya lihia kaha vamutshile. ⁴⁰Vuovuno omu yavene lihia muesile, cuma muka calingile kuli vose vaze vakuandimi? ⁴¹Vahandele kuli ikeye, Akanongesa vose vaze vamala vavapi mungila yakama, kaha akvela vake lihia lieni kuvaka ndimi veka, vaze vamala veka vakamuhia vimbutu vueni hatsimbu yakutia. ⁴²Yesu uahandekela kuli vakevo, kamuatangele mu vicisonaka? livue lize liva vianene vakua kutunga likelio vene lia lingi muntue ua mbango. Eci cafumine kuli muangana, kaha caputakana kuvuika kumeso etu. ⁴³Ngoco vene njikumileka, vuangana vua Njambi vaka vufumisa kulienu kaha vakavuhia vaka cifuti ceka kuze vakasolola visuka. ⁴⁴Vuose uliate halieli livue aka sanuoka mu vihanda. vunoni ou lilikala hukila akasamoka uose. ⁴⁵Kaha vasasendote nava Fuliseo vavuile visimo, vasivile uakuhandeka hali vakevo. ⁴⁶Kaha omu vamulengegele kumukuta, vavuile vuoma kupunga muomuo vanthu vamu zivue kukala kapolofeto.

22

¹Yesu ua handekela navo naua na visimo, ngueni, " ²Vuangana vua muilu vu na pungue umu muangana ua viukisile ku - lia ca vulo vua muaneni ua yala. ³Ua tumine va ngamba veni na ku sana vaze va na lanien linga veze cilika ca vulo, vunoni vakevo ka vezile. ⁴Naua muangana ua tumine vakuavo va ngamba, ngueni, ' va lekienu vaze va nja laniene, " Talenu, yange nja viukisa kulia cange. vangombe vange va ku litemba na va ngombe va ku nuna nja va tsihi, kaha viuma viose vinapumo. Tuayenu ku cilika ca vulo. ⁵Vunoni va litumine kaha va ile, umu ku lihia lieni, mukuavo ku vufuko vueni. ⁶Kaha vakuavo va kuatele va ngamba va muangana. va lingile navo ntsoni, kaha va va tshihile. ⁷Vunoni muangana ua tenukile, kaha ua tumine masualale veni vakevo veiekele vaze vakua ku tsiha kaha vo cele mbaka yavo. ⁸Kaha ua handekela kuli vangamba zieni, ' cilika ca ku mbatesa cina hetelaho, vunoni va njalaniene kava heteselemo. ⁹Ngoco ve hamenu ku mankano a zinjila kaha sanienu vantu vavengi va mu ka uana ku vene ku cilika ca vulo. ¹⁰Va ngamba va ile ku zinjila kaha va kunguluile vantu vose va uanene, vose va vapi nava cili. Ngoco mu nzivo vali mbatesele vulo mua sulile na va ngenzi. ¹¹Vunoni omo muangana ua kovelele na ku tala vangenzi, ua muenemo yala kazalele cikovelo ca pande ku vulo. ¹²Kaha muangana ua handekela neni, mukuetu, vika u na kovela muno ka uesi na cikovelo ca pande ku vulo? ' vunoni ou yala ua holokele kulu. ¹³Kaha muangana ua lekele vangamba, mukutienu ou yala ku mavoko na ku mikono, kaha mu mbilenu ku milima ya ha mbandza, kuze ku ka kala ku lila na kulitakinia ku mazo: ¹⁴MUomu vantu vavengi va va sana, vunoni va vandende va hangula. ¹⁵Kaha va fuliseo va ile na ku lihandekela vatindzo va mu tela ngandzo Yesu ku mezi eni. ¹⁶Kaha va tumine kuli ikeye vandongesi vavo, humo na vakua Helonde. va handekela kuli Yesu, " mulongisi, tu na tantekeya u mukua cili naua ngueto ue ku longesa njila ya Njambi mua vusunga. vove ka ue ku komoka umosi, kaha ka ue ku solola cihandua hakatika vantu. ¹⁷Ngoco vene tu leke, u na singanieka vati? catavise etu ku fueta milambu ku sizale cipue cahi? " ¹⁸Vunoni Yesu ua tantekeyele indzi yavo a handekela ngueni, " vikandzo enu muli na ku njeseka ange. enu mukua civembulu? ¹⁹Nji muesienu lumbongo lua mulambu. " kaha va mu nehelele lumbongo lumo. ²⁰Yesu ua handekela navo, " cifua ceya na lizina liey eli? " ²¹Va handekela kuli ikeye, " sezale, " kaha Yesu ua va lekele, " kaha mu hienu sezale viuma via sezale, na Njambi viuma via Njambi. " ²²Omo va ci vuile eci, vali komokelele va mu sile kaha va fumineko. ²³Ha litangua lize vene vasanduseo vamo, vaze ve ku handeka nguavo ka kuesi ku - sanguka, vezile kuli ikeye. va mu huile. ²⁴Nguavo, " mulongesi, Mosesa a handekela : Ngue yala, natsi ca kuhona vana muanaye atela kumbata mpueyeni akaseme na muanaye vana. ²⁵Kua kele vana va naye vatanu na vavali. ua ku livanga ua ambatele kaha ua tsile. omo ka semene vana, ua sile mpuevo yeni kuli muanaye. ²⁶Ngoco ua mu civali a lingile co cimo lika, kaha ua mu citatu, vose na kuli ou ua mu citanu na vavali muanaye. ²⁷Kaha mu nima yovo vose, mpuevo ua tsile. ²⁸Vunoni hakusanguka, mpuevo lieya a kapua hali va muanaye va va tanu na vavali? momo vose va mu mbetele. ²⁹Vunoni Yesu ua kuameneko ua va lekele, " Enu mu vakua ku sevuka muomu ka mu tantekeya visoneka cipue zindzili zia Njambi. ³⁰Muomu ha ku sanguka ka va ka ambata cipue ku hangesa. Vunoni, vali ngue tungelo va muilu. ³¹Vunoni kupandama ku ku sanguka ku vatsi, ka mua tandekele vize via na handekela nenu Njambi, ngueni, ' ³²Yange Njambi ya Avilahama, Njambi ya Isake na Njambi ya Yakomba ' ? Njambi kati Njambi vatsi, vunoni ya va kua kuyoya. " ³³Omo vivunga ve vuile eci, va komokelele ku longesa cen. ³⁴Vunoni omo vafaliseo va vuile ngue Yesu na payesele va sanduseo, va likunguluile va venehamo. ³⁵Kaha umu uavo, mulongisi ua mezi a lisiko, ua mu huile cihulo, na ku mulohua. " ³⁶Mulongisi, lizi lika lia kama ku mezi lisiko? " ³⁷Yesu ua mu lekele, " u ka lema muangana Njambi yove na mutima uove uose, na muono uove uose, na mangana ove ose! " ³⁸Eli likelio lizi lia lisiko lia kama na lia ku livanga. ³⁹Kaha lia mu civali lia ku lifua neli naua ' u ka lema mukuenu ngue ove ivene! " ⁴⁰Ku mezi a lisiko ano avalu ku na zendamena mezi ose a lisiko na vapolofeto. ⁴¹Vuno omo vafaliseo va likunguluile hamo, Yesu ua va huile vakevo cihula. ⁴²Ngueni, " Enu muli na ku singanieka vati via kilistu? ikeye muaneya? va mu lekele, " ikeye muana Ndaviti, " ⁴³Yesu a handekela kuli vakevo, " vatindzo Ndaviti mu muzimu ua mu tumbuile muangana, ngueni, ⁴⁴Muangana ua handekela na muangana uange, " Tumama ku livoko liange lia cilo, Noho nji kononuesa vitozi vove muintsu lia viliato vove " ? ⁴⁵Ngue Ndaviti ua tumbuile Kilistu ' Muangana, ' akuhasa kupua vitindzo Ndaviti muaneni? " ⁴⁶Naumo uahi ua hasele ku mu kuania na lizi limo, na yala umu uahi ua hasele ku mu hula vi hula fume ha litangua olio.

23

¹Kaha Yesu ua handekele ku civunga na kuli va ndongesi veni. ²Ua handeke nguenu, " va kua kusoneka na va faliseo va tumama ku tuamo ca Mosesa. ³Vunoni viuma viose vana sika vio ku vilinga, lingenu viuma na ku vitala. vumo kati mukono noke na kuvatambuluisa, ku vilinga viavo vunoni kati mu vi linge. ⁴Cili, vene kukuta viteli via kulema via kuho na kumbata, ⁵kaha vavi hakele havimpampa via vantu. Vunoni va vene kava hasele kuendesa munye na kuvi mbata. Kaha ve kulinga kuvipangi viavo mangana vavi mone vantu. muomu vali na kulemesa mikanda yavo kulikutila kuma holo avo, kaha vakamesa mintsakania kumu kundulo ua vu zalo viavo. ⁶Va lema cihela ca vilika via vuangana na kutu mama mu vi tuano via vuangana mu ma sinangonga, ⁷Na ku sambelela ca kama na mihela ya vi vitanda, na kui vua vantu vana ku mu tumbula lambi. ⁸Vunoni enu kati mu mutumbule ' Lambi, ' kuli lienu ali mulongesi umo, kaha enu vose munapu vana vanaye. ⁹Bunoni kati musane yala hano hamavu nguenu tata, muomu lika isuenu,umo ali muilu. ¹⁰Cipue muatela ku mu sana ' mulongesi, ' enu muli na mulongesi umo , Kilisitu. ¹¹Vunoni iya kapua ua kama mukati kenu akapua ndungo yenu. ¹²Kaha use aka li haka ha vukama va ka mukahesa, na use a ka li kehesa vaka mukamesa. ¹³Vunoni cikele cenu, va kua ku soneka, na va faliseo, mu kua civembulu ! muomu muli na tambeka vuangana vua muilu ku meso avantu. muomu cipue enu vavene ka mue ku kovelamo, ipue ka mu taba ava va kutonda ku kovala va kovelemo. ¹⁴Visoneka via cili viva sona kaviesi cinimbu 14 (kaha visoneka kuavo va ha kelako ku cinimbu ku cinimbu 12). cikele cenu, va kua kusoneka, na va faliseo ! na va ku civembulu ! muomu mu lia zinzi vo zia vantu luue, mu ku vundila mua laha ngoco vene enu muka tambula cihiso ca kama. ¹⁵Cikele cavo, va kua ku soneka, nava faliseo na va kua civembulu ! enu hamenu ku ci sali na kuntunda kua lulu la muntu umo, kaha omo na luluka laza mu vumo, mu ku mu puisa luvali ngue muana ngehena¹⁶ Cikele ciu, yove una ku tua menena kapuputa, yove nguove, uose a kali singa na cikungulu kilo, ka kuesi na cimo. Vunoni uose a kuli singa olu ya mutembele, nali zitika ivene ? ¹⁷Enu viheve ! vika via kama, olu ni tembele izi lila ulu ?¹⁸Kaha naua, ' uose akalisinga na mutula, ka kue si cimo. vunoni uose kalisinga na vuana vuuli ho ikeye na tizitika ivene, ' ¹⁹Enu tupuputua tua vantu ! vika via kama, vuani mutula ukevo una kulingisa vuana vua kulela ? ²⁰Ngoco vene, ou alisinga na mutula kuli singa navo na viumaviose vi li ho. ²¹Kaha ou na lisngi na cikunguluilo na lisingi na co kuli uose ua kalamo. ²²Kaha umo alisingi na melu na lisingi nacituano ca Njambi nou na tu mama ho. ²³ Cikele cove, va kua kusoneka na faliseo, civembulu ! muomu kuli kumi lia viuma via oletela na endelu na kuminiu kaha unaseza kaha munaseza kulinga vize vina hiana mize alisiko ngue vusunga na ci keketima na ku tsiliela. vunoni vikevio vi muatela kulinga kaha kali kela ku linga vikua vo naua. ²⁴Enu va ntua malutue vatupuputa, kayana tangua mue ku mu sentsa kaha mu ku mu mina kamelu !²⁵ Cikele canu, va kua ku soneka na faliseo, na mu civembulu ! muviu kese nganza na li longa, kumbanza vunoni mukati muna sulu na milami na masungu. ²⁶Enu tupuputua tua va faliseo ! kusenu tahi mukati ka nganza na hali longa, ambani hambanza uku seho. ²⁷ Cikele cenu, va kua kusoneka na vafahse, o, na ku civembulu ! muomu napu vi mbumbo via a ku salimba helu vikevio vina viuu ku halu, vina kusoloka mua cili, vunoni mukati vina sulu na vitsiha via vamala va kakutsa kaha viose vinapu via mazilo. ²⁸Mu cifua cimo, kumeso avantu munapu ngue vaka vu viuke hambanza kuva mala, vunoni mukati kenu munasulu na civembulu na vupi. ²⁹ Cikele cenu, vaka kusoneka na vafaliseo, civembulu ! muomu muli tungile vi mbumbo via va tupolofeto na kuviu kisa vimbumbo via va ka vu viu ke. ³⁰Kaha nguenu, ' omo tua yoyele mu matangua ava tata, nga ka tua linda kanene navo mumani nga atu polofeto, ' ³¹Kaha naua muka uambuluile vukaleho enu vavene nguenu u muana yauze ua tsihile kapolofeto. ³²Ngoco nenu sulisenu ciseteko ca isuenu. ³³Enu hangununu, vana vamao ka, vana va mambua mbua vati nzo mukati na cihiso ca ngehena ?³⁴Ngoco vene, talenu,ngina kumi tu misa tu polofeto na va kua vu viuke na vaka kusoneka. vamo kuli va kevo muka va tsiha na ku va sukika, kaha ve ka muka va veta mu masinangonga na vende sa ku membo na membo. ³⁵Iinga vitante keyeso vikatu huke hali yenu mua tsi hile va kua vu viuke maninga avo amuanya hano hamavu, ku maninga ava kua vu viuke va Avele, na kumaninga zakaliya muana mbalakiya, uze iva tsihilile mukati kahondo na mutula. ³⁶Mua vusunga ngi kumileka nguange, viuma viose vi keze hali cisemunuina cenu. ³⁷ Yelusalema, Yelusalema, ou ua tsihile tupolofeto na kua sa mavue kuli ze va va tumu kuli liove ! lungali nja handele kukungulula vana vove, ngue omo cali na vutamena vana veni muma vava, enu ka mua tavele ! ³⁸Tala, nzivo yove vaka isezi mu polongua. ³⁹Muomu nji kumi leka nguange, kamuka nji mona na ua kufuma hamo kuvanga u kahandeka nguange, ' va ve zika ou aza muli zina lia muangana. ""

24

¹Yesu atuhukila kfuma mucikunguluilo kaha akele nkuya na ndzila yeni. vandogesi veni vezile kuli ikeye nakuinika kuli ikeye vivumba via cikunguluilo. ²Olondzo akumbuluile na kuhandeka kuli vakeko nguenu, " kamuesi na kumonevi vuma vuose? vusunga Njikuhandeka kuliemnu, kakuesi liue limo livakaze halikuavo livakahoua kupazula. ³Omu muatumamene ha mpili ya oliveta, vandongezi vezile kli ikeye kumpenge na ku hahandeka nguavo, " Tuleke tsimbu muka evi viuma vikasoloka ? cinjikizilo muka citukamona cakuizacove na kukumu ca miaka. ⁴Yesu cikumbuluile na kuhandeka kuli vakevo. nguenu, " Zangamonu kakuesiumo akamituala kueka. ⁵Vavengi vakeza muli zina liange. va kamba nguavo, yange Kilistu, 'kaha vakatuala vavengi kueka⁶Mukevia via zindzita na mizimbu ya zindzita mukamone nguenu kavamiyanesele, momo evi vuma kuvanga vikasoloke; vunone kukuma kanda ciheta. ⁷Lifuti likafumbukile lifuti likuavo, na ma uangana akafumbukila uangana vukuavo. kukatumama zalayakalombolombo na mindenda kuzingalila ziazingi. ⁸Olondzo viuma viosevi vili viakuputuka ca misongo yakusemuka. ⁹Sikaho vakamihanenu kuluyando na kumi stihia. vakamizinda kuma futi ose hali zina liange. ¹⁰Sikeho vavengi vakasusuka, kulisolola umo namukuavo nakulizinda umo na mukuavo. ¹¹Va polofueto vavengi vakulionga vakemana na kutuala vavengikueka. ¹²Muomu mauguliangulia akalana, cilemo cavavengi cikautontola. ¹³Unone ovu akazikitsi na kuku kuminina a kuovoka. ¹⁴Ovu muzimbu uacili ua

uangana vakautangesa mulifuti liose nge cakutalelaho kumafuti ose. kaha kuuma cikeza.¹⁵ Sikaho, omu mukumona vijovo viakuliseza, evi vahandekela kuli Ndanyele kapolofueto, amene mu cihela cakuzuala " (eceni ovu anakutanga evi sise),¹⁶ Ecinu vaze vali mu Yundeya va pulukile ku zimpili,¹⁷ Ecenu uze ali helu lia ndzivo keti asuluke mangana ambate cuma amba cimo mundzivo yeni.¹⁸ Kaha ecenu uze ali muihia keti a hiluke nakumbata cikuto ceni.¹⁹ Nani sonange kuli vaze vakemita na vakamuisa vana vavandende hali tangue lize.²⁰ Vundilenu nguenu kutuka cenu kati cikekale mu masika cipue ha savata.²¹ Kukatumama kuyandesa cakama, nge cize kacakele kufuma ha kuputuka califuti nakuhete hano, cahi,cipue cikakalako ceka.²² Kuvanga mu matanguaze vakaua hehise, na muvila uahi vukuovoka. olondzo momo yavaze vasakula aze matangua vakaua hihhi seko.²³ Kaha hambue umo akahandeka kulienu, tala, vuno ukeye Kilistu ! cipue, ' uze ikeye kilistu ! keti muka citavele.²⁴ Va Kilistu vamakuli na tupolofueto vamakuli vakemana na kusolola vimueso viavingi na vikomouesa, mangana vakatutuale kueka, nge calasi, navaze vakusakula.²⁵ Talenu Njinamilekakuenu tsimbu ya kulutue.²⁶ Sikaho, ngue va kuamba kuliovo, ' tala, ali mumpambo, ' keti mukayeko ku mpambo. nambe, 'talenu, ali mukati kamuutima ; kati muka tsielele.²⁷ Ngece muze muhiato ue kumuinika kufuma ku mutuntuka na kutemuna kose kuheta ku mulahuko, mukeko cikapua na kuiza ca muana muntu.²⁸ Kuose kuakala kasitu uakutsa, kukeko kukali kunguluila makuvi.²⁹ Vunone haze vene nge kayando kana hiti mumatanguaze litangua likalava, ngode yikeca kumuinika, ze ntanga utanga vakalahuka kufuma kuilu,na zindzili zia muilu zika nikika.³⁰ Sikaho cinjikizilo ca muana muntu cikasaloka mu lilu, na mintundu yose yaha mavu vaka lila. vakamona muana muntu anakuiza mumakumbi a mulilu na zindzili na vupau uakama.³¹ A katuma vangelo veni na lizi lia kana lia ntolombita, kaha vakakunguluka hamue vaze veni vasakula kuvafumisa ku luhundzi luvana kufuma kuaputukila lilu na kuliakumena.³² Tangelenu ha muti uamukuyu. Uasi om muntango ukuputuka kuma uekulahula mavula, iziva ngove nonja ili muhiehhi.³³ Kaha vunoni, omu mukumona viosevi viuma, muizive nguenu ali kuhiehhi, kuze vene ku zimbelo.³⁴ Vusunga njinakuhandeka kulienu, eci cisemunuino kacese kukahita kuvanga vuma viosevi vikasaloka.³⁵ Lilu na mavu vikahita, olondzo mezi ange kesi akahite³⁶ Vunoni kutalesa lize tangua na tsimbu naumo uahi eziva, cipue tungelo va muilu, nambe muana, vunoni ise kaha³⁷ Muze mu matangua a Noah, mukeko cikatumama na ha kuiza ca muana muntu.³⁸ Ngece mua aze matangua tsimbu kanda livazi vakele na kulia kaha na kunua, kumbata na kumbatesa nomu lize tangua Noah engilile mu vuato,³⁹ Navimo viahi vezivileho no mu livazi liezile nakuvambata vose - mukako cikapua na hakuiza ca muana muntu⁴⁰ Sikaho vamala vavali vakakala mulihia - vumo va kamumbata, kaha mukuavo vakamuseza.⁴¹ Vapuevo vavali vakatua vunga - vumo vaka - mumbata, kaha mukuavo cika sala.⁴² Sikaho kalenu va kulizanga muomo kamuezivile litangua liakezi muangana uenu.⁴³ Vunoni tantekeyeni eci, ngue muangana uandzivo ezivile tsimbu muka ya vutsiki muizi akuiza, menga akele malonda kaha menga ketavi sile ndzivo yeni kuyikovelela.⁴⁴ Sikaho muatela kulizanga, muomo muana muntu akeza ha tsimbu yize kamuatantekeye.⁴⁵ Vunoni iya uamucano na ua maugana ngamba uze muangana uani atumine kuli vakundzivo yeni mangana a kahie viakulia hatsimba ya koloka ?⁴⁶ Navezika uze ngamba vaka uana kuli muangana ueni anakulinga vize amu selele omu akeza.⁴⁷ Vusunga njinakuhandeka kulienu nguange akamutumamesa ha vuma vieni viose.⁴⁸ Vunoni ngue ngamba uze uamupi akahandeka mumutima ueni, muangana uange na zezama;⁴⁹ Kaha aputukile kuntingula vakuavo vangamba, na kulia kaha na kunua naviakolua.⁵⁰ Vunoni muagana yauze ngamba akeza hali tangua lize uze ngamba kesi kukeziva na ha tsimbu yize kezivile.⁵¹ Muangana ueni a kamuvatula na ku muhaka kungalila hamue na civembulu, kuze vene kukiko akalila na kuli takinya kumazo.

25

¹ Vunoni vuangana vua muilu vu kapua ngue likumi lia vana va vapuevo vaze kanda valimondho laza na va mala kaha vambatela zindenya ziavo kaha vaile nu sesa samuenga.² Hakele likumi liavo va kusinama kaha likumi liavo va ka ma na.³ Omu va puevo va kusinama va mbatele zindenya ziavo, kava mbatele mazi amba amo aku hakelaho.⁴ Vunoni vaka mana va mbatele mazi mu zintsazi na zindenya ziavo.⁵ Vunoni mualiangele samuenga na celeua, vose va kunkonka kaha va kosele.⁶ Vunoni hakati kavutsiki kua kele ku lia, " Talenu, ou samuenga ! Hamenu ha mbantsa muka muune ?⁷ Kaha vose vaze vana va vapuevo kanda va limonaho na vamala vahindukile na ku muinikazi ndenya ziavo.⁸ Ava vakusinama vambeke kuli va kamana, ' Tuhienuko mazi amosi enu muomo zindenya zietu zina ku zima ! ",⁹ Vunoni vaka mana va kumbuile nguavo, hakupua ka akupua a engi kulietu na kulienu, hamenu vunoni kuli vaze va kakulandesa muka lande amosi enu vavene ;¹⁰ Ntsimbu iva ile nakulanda, ou samuenga uezile, kaha vaze vali viukisile va kavelele neni hamo mu ciuano ca kulia ca vulo, kaha vasokele kuli pita.¹¹ Kufumaho vaze vakuavo vana va vapuevo kanda vali mone na vamala ava kevo vezile kaha vambeke nguavo, muanga, munga, tusokueleleko etu ! "¹² Vunoni ua kumbuile nakuhandeka nguenu, ' Vusunga nji ku handeka kulienu, ange kanja mizivile ! "¹³ Tonenu muomu, enu kamuezivile litanga amba ola¹⁴ Enu cili ngue ou yala ali nakuya ku cifuti ce eka. ua sanene va ngamba zieni naku vahia vikuata vieni.¹⁵ Kuli umo ua muhele likumi lia zimbingo kumu kuavo ua muhele zivali kaha ngecize ku mu kuavo ua muhele imo ua umo ha umo ua tambuile cipimo ca kuesekesa muzi tzili zieni, ngece uze yala uaile ha vungetsi vieni.¹⁶ Ou umo ua tambuile zitanu uaile ha ntsimbu imo naku putuka ku zatesa ngece ua uanene kanyalo ua kupua naua muvia vu tanu .¹⁷ Munjila imo, ou umosi ua tambuile zivali kaha ua hakeleleho kanyalo zivali naua.¹⁸ Vunoni ou ngamba ua tambuile imo uaile, ua hindile cina mu livu, naku suekamo zimbongo zha muangana ueni.¹⁹ Vunoni mu mua hitile ntsimbu ilako ou muangana va vaze va ngamba ua hilukile kaha ua ku ntanda zimbongo nava kevo.²⁰ Ou ngamba ua tambuile zitanu uezile kaha ua nehele zitanu zikuavo uambeke nguenu, ' Muangana , ua nji hele zitanu. Tala, njina nganiela ho zikuavo zitanu. "²¹ muangana ueni ua muambeke kuli ikeye nguenu, ' ualingi muo cili, ngamba ua cili na ku tsiliela ! unapu ua ku ntsiliela ha viuma via

vindende. Njika ku haka mukuluntu ha viose viuma viavingi. kovala mu ntsolela ya muangana vove. ¹²²Ou ndungo ua tambuile zimbongo zi vali uezile ambele ngueni, ' muangana, ua nji hele zimbongo zivali. Tala, njina nganiela ho zikuavo zivali. " ²³Muangana ueni uambeke vali ikeye ngueni, ' Ua zatela, u ngamba ua cili na lutsilielo ! U napu na luntsilielo haviuma via vindende. Njika kuhaka mukuluntu ha viose viuma via vingi. kovala mu ntsolela ya muangana uove. ¹²⁴" Kaha ou ngamba ua tambuile imo uezile ambele ngueni, ' muangana, Nja ziva ngua nge u muntu ua mukalu. ue kutia haze kua kunine, kaha ue ku kungulu haze kua sandele. ²⁵Nja vuile vuoma, kaha nja ile naka sueka zimbongo mu mavu. Tala, uli navio hano evi viove. ¹²⁶" Vunoni muangana ueni ua kumbuluile kuli ikeye ngueni, ' U ngamba ua mupi naku katala, ue zivile nguove njeku tia haze kanja kunine nakukungula haze kua sandele. ²⁷Vunoni menga uahele mbongo yange kuli vakaku sekashana, haku hiluka change nga njatambula mbongo yango na kanyalo helu. ²⁸Kaha vunoni mutambulenu mbongo naku hia ou ngamba ali na zimbongo likumu. ²⁹Muomu kuli uze akakuata via vingi vaka mu hakelaho, kaha aka kala navio ku lisola. vunoni kufuma kuli nkala muntu uze akahomua vikuata, kaha na vize vie ku linga va ka mutambula vio. ³⁰Mbilenu kuti ou ci hutu ca ndungu mu milima, muze mu ka kala kulila na kuli sumanga ku mazo ? ³¹" Omu muali keza muana muntu mu vupahu vieni natu ngelo tuose neni, kaha aka tumama havupahu vieni vua vuangana. ³²Kuli ikeye mafuti ose aka kunguluka, kaha aka handununa vantu umo kufuma ku mu kuavo, ngece kafunga mueku handununa mikoko kufuma ku va pembe. ³³Aka haka mikoko kuli voko lieni lia cilio, vunoni vapembe kuli voko lieni lia cimosue. ³⁴Kaha muangana aka amba kuli vase kuli voko lieni lia cilio, Tuayenu, enu va va kisuila kuli Tata, nsuanenu vua ngana vu va mi viu kisila kufuma kuputuka ca lifuti. ³⁵Ange nja kele na ntsala ua nji hele via kulia ; nja kele nampuila kaha ua nji hele via kunua : nja kele nji ngentsi kaha ua nji kovelesele mukati. ³⁶Nja kele vuntsele ntsele kaha ua nji zikile; Nja ku vavala kaha ua nji lamene: Nja kelo muka menga kaha uezile kuliange: ³⁷Vunoni ava voloka vaka kumbulula nguavo; muangana, ³⁸Tsimbu ika ituakumuene ungensis kaha tuakukovelesa ? amba vutsele tsele kaha tua ku zikile? ³⁹Tsimbu ika ua va vala amba mu kamenga kaha tuezze kuliove ? ⁴⁰Vunoni muangana aka vakumbulula nakuhandeka kuli vakevo ngueni, ' vusunga njiku handeka kulienu, vimua lingile ku umo ua vase va ku ku minako kuli ava va muanetu, mua cilingi li liange; ⁴¹Kaha hali ku handeka kuli vase vaku livoko lieni lia ku cimosue, ' Fumenu kuliange, enu mua nsingua, mu tu hia tua haya miaka tuze tu va na viu kisila liavolo na tungele tueni, ⁴²Muomu nja kele na ndzala, vunoni kamua nji heleko via kulia; nja kele napuila, kua nji heleko via kunua ; ⁴³Nja kele nji ngetsi, kua nji koveseleko mukati: vu ntsele ntsele, vunoni zikile; kavavala na mu ka menga, vunoni kua nji lamene, ⁴⁴" Kaha vunoni naua kevo va ka kumbulula na kuamba nguavo, ' muangana, tua kumuene ntsimbu muka na ndzala, amba puila, amba vu ngentsi, amba vuntsele - ntsele, amba kuavavala, amba muka menga, kaha katua ku kua sele ? ' ⁴⁵Kaha aku kumbulula na kuamba ngueni, ' Vusunga njikuhandeka kulienu, vimualingile keti kuli umo hali vase vakakuminina hali ava, ka mua ci lingi li lia ange, ⁴⁶Ava va kuya muvykalu vua haya miaka, vunoni ava vakuoloka va kuya ku muono ua haya miaka.

26

¹Omo Yesu ua manesele mezi ano ose, ua handekele na vandongesi, ²"Mu natantekeye omo matangua avali a kahita civana ca pasovala ciheta, kaha va ka hana muana muntu linga va mu sukike ha cilindakano. ³Amba ni vakuluntu va vasasendote na vakua ku soneka na vakuluntu va vantu valikunguluile ku ndzivo ya Sasendote ua kama, vamu tumbuile kayafase. ⁴Kaha va lihandekesele ku kuata Yesu muku mukokola linga va mu tsihe. ⁵Vunoni va handekele, "Kati ha litangua lia ciuano, ku tina vantu va linga luozu. ⁶Vuno omo Yesu ua kele ku mbetanya mu ndzivo ya Simoni mukua mbumba, ⁷ocho muakuala Mesa, kuezile mpuevo umo kuli ikeye na mazi a cili mu ntazi ya livue a seho yakama cikumakuma, kaha ua tilile ku mutue ueni. ⁸Vunoni vandongesi veni omo va ci muene, va tenukile va handekele nguavo, "Vikandzo na a sanduola vamanzilo? ⁹Nge vana hasa ku landesa na zimbongo zia na ku zi pangela kuli vahutu. ¹⁰Vunoni Yesu, omo ua citantekeye, ua handekele ku vakevo, "ngueni vikandzo mulina ku yandesela mpuevo ou? Muomu na pange vipanga via cili kuliange. ¹¹Muomu vahuta muli navo ntsimbu yose, vunoni ange ka muesi nange ntsimbu yose. ¹²Muomu ha tila mazi ku muvila uange, na linge ku nji vuavesa kukutsinda cange. ¹³Mua vusunga nji kumi leka, kuose vakambulula zimpane zino zia cili hose ha mavu, eci mpuevo uno ua cilingile ku mu vuluka naco. ¹⁴Umo ua vase likumi na vavali, lizina lieni yondesa iskaliota, ua ile kuli va kuhuntu va vasasendota ua handekele ngueni, " ¹⁵Vika mutava ku nji hia nge nji mihaye ? " kaha va mu peseleselele makumi atatu a zimbongo zia palata. ¹⁶Fume haze va lengeyele vukovelelo vua ku va hiaye. ¹⁷Vuno ha litangue lia kulivanga lia ciuano ca kulia mbolo ize kayesi na cimbaluila vandongesi vezile kuli Yesu nguavo, " kulihindzo u na hianga tu ku viukisila linga u lie pasovala ? ¹⁸Ua handekele, " Hamenu ku kumbaka kuli uze ngandi kaha mu lekienu, ' mulongesi na hande, " ntsimbu yanye ilimu hiehi, nji ka lia pasovala ku ndzivo yove komo na vandongesi vange. ¹⁹" Kaha vandongesi va lingile ngue omo Yesu ua valekele, kaha va uayesile pasovala. ²⁰Vuno omo cingesi ca hetele, ua tumamene na kulia na vandongesi vase likimi na vavali. ²¹Omo vakele na kulia, ua handekele, " mua vusungu nji ku mileka umo venu akanji enda vungungu. ²²Kaha va vavalele cikumakuma ku mitima, kaha uo na umo ku handeka neni, nguavo muangana yange ni ? ²³Uakumbulule, " ou vene na tanta hamo nange mu lilonga ikeye vene a kanji enda vungungu. ²⁴Muana muntu akuya, ngue omo vamu sonekelele. Vunoni ngongo ya muntu uze enda vungungu muana muntu ! mua viuka nga ikeye kasemukile. " ²⁵Yundasa, uze vene ua muenele, " ngueni yange ni, lambi ? " ua mu lekele, " mu u nambe omo vene. ²⁶Kaha omo valile, Yesu ua nonene mbolo, ua i vezikisile, ua i pazuile, kaha ua i hele kuli vandongesi nguene, " Tambulenu, lienu. eyi muvila uange. ²⁷Kaha ua tambuile nganza ua i santselele, ua i hele kulivakevo ngueni, " enu vose muenumo. ²⁸Muomu eyi maninga ange a litavasiano lia liha aku muaniena va venge ku vecela kumilonga yavo. ²⁹Vunoni nji ku mileka, nguange kanji kanua naua ku vsuka ovu

vua viniu, ku vanga ha litangue lize nji ka nua via viha hamo nenu muvuanana vuatata. ³⁰Kaha omo vembile laza muaso, va tuhukile va ile ku muncinda va oliveto. ³¹Kaha Yesu ua handekele navo, " enu vose muka lava kumitima omo yange vutsiki vuno. va na soneka, ' nji ka veta kaniungi kaha vampanga va vutanga va kasanduoka: ³²Vunoni omo nji ka sanguka, nji katuma kuhutue luenu ku ngalileya. ³³Kaha petulu va handekele kuli ikeye, " amba vose vakua muomu yove, ange kanji kaua, " ³⁴Yesu va mu lekele, mua vusunga nji ku kuleka, vutsiki vuno vene, ntsimbu ndemba kanda atambeka, ove u kanji viana lutatu. " ³⁵Petulu va handekele neni, " ngueni vutuhu nji mona kutsa hamo nove, ka nji ka ku viana, " houe ngoco vene va handekele vandongesi vose. ³⁶Kaha Yesu vezile navo ku citungu ca kutumbula Ngetesemane ua handeke na va ndongesi, " Tumanenu kuno ntsimbu nji ci ya kuze na ku vundila. " ³⁷Kaha ua ile na Petulu na vaze vana vavali va sembendeo kaha ua likonekele na ku pehilila. ³⁸Kaha ua handekele navo, " mutuma uange uli na ku vavala, chikumakuma ngue ku tsa vene. salenu hano kaha vungilenu hamo nange. ³⁹Kaha ua suenene kulutue kavundende, ua vulumanene ha mavu kuluholo luenu, ua vundilile. ngueni, " Tata, nga citava, ngandza eyi ifum kuli ange. vunoni katimo munji na zange, vunoni mu u na zange ove. " ⁴⁰Uezile kuli vandongesi veni ua a uanene vali tulo, ua handekele na Petulu, " ngueni, ka mua hasele ku vingila hamo nange ola imo lika ? ⁴¹Vingilenu na ku vundila kutina mu kakovela mu ceseko. cimbembesi ci zanga, vunoni vusitu vuna zeye, ⁴²Ua ile nava ntsimbu yamucivali ua vundile. ngueni, " tata, nga ka citava eyi i hita ku vanga nji nua, ci linge cizango cove. " ⁴³Uezile nava ua va uanene nava mutulo, meso avo alemene. ⁴⁴Kaha va sile nava, kaha ua vundilile ntsimbu ya mu citatu, na ku handeka mezi aze vene. ⁴⁵Yesu uezile kuli vandongesi ua valekele ngueni, " kaha mu cinakoso tulo vuovuno mu ci huima ? talenu, ola inaheta, kaha va nende vungungu muan muntu ku mavoko a vakua vupi. ⁴⁶Hindukenu, tatiyenu, talenu, mukua ku nji enda vungungu ali muhiehi. ⁴⁷Kaha ua handekele, Yundase, umo ua vaze likumi na vavali, vezile, neni civunga ca kama vafumine kuli vasasendute kamo na kuli vakulunti va vantu, kaha vazile na mikuale na zimbueti. ⁴⁸Vuno mukua ku enda vungungu na va hele citantekeyeo, ngueni, " ou vene nji ka mutsemba ikeye uze vene. mu kuatienu ⁴⁹Haze vene uezile kuli Yesu ua handekele, " hindukenu, lambi ! " ⁵⁰kaha ua mu tsembele cikumakuma. Kaha Yesu ua handekele, " mukuetu, linga cize cunezila, " va mu salekele Yesu mavoko avo va mu kuatete ⁵¹Kaha talenu, umo ua vaze va kele na Yesu voluele livoko lieni, ua somuene mukuale ueni, va vetele mukuamanda ua sasendote ua kam, ua mu vatuiile lituitui lienu. ⁵²Kaha Yesu ua mulekele, " somekamo naua mukuale uove mu cikanda cavo, muomu vose va kuata mukuale va ka nonga na mukuale. ⁵³Chipue ka u singanieka ngecize hano ha lili nji hase ku lambel tata, kaha aka nji tumisa mikana likumi na ivali ya tungelo ni. ⁵⁴Amba nga ngoco visoneka vi ka puamo vati, nguavi via pande ku pua mo omo vene ? ⁵⁵Haola ize Yesu vahandekela na vivungu vize, " enu muneza kunji kuata ange na mikuale na zimbueti ngue mukukuata muizi ni, halitangangue nji tumamene mu tembele naku milongesa, vunoni ka mua nji kuatele. ⁵⁶Evi viose via lingi ngecize visoneka via vapolofeto vi ka tombola, kaha vandongesi vose va mu sile vatinine. ⁵⁷Vaze va kuatele Yesu vamu tualele kuli kayafase sasendote ua kama, kuze vakua ku soneka na vakuluntu va na likungululile. ⁵⁸Petulu ua mukavela ku laako na ku citungu ca misipayi ku manusuka caviuma vize. ⁵⁹Vasasendote va kama na vose vakua mpunga ya vakuluntu va lengeyele vakaleho vua ku vangela navuo Yesu linga vamutsihe. ⁶⁰Ka va ua nene, cipue vakaleho va vengi vezile vakua ku vangela ngoco, vunoni haku kotokela kuezile vavali. ⁶¹Va handekele, " nguave ou ua handekele, nji hase ku sihula tembele ya Njambi kaha nji ka i tunga naua mu matangue atatu. ⁶²Kaha sasendote uakama ua katukile ua handekele neni, " navima viove viu kuaniako viahi ? vatindzo evi viove av vali na kuambulula. ⁶³Yesu ua holokele kulu. kaha sasendote ua kama ua mulekele ngueni, ange njilisinga kuli Njambi. " ⁶⁴Yesu ua mu lekele, ngueni muunambe, nji ku mileka, nguange kulutue mukamona muana muntu a katumama ku livoko lia ngolo, a keza ha maselue a muilu. ⁶⁵Kaha sasendote ua kama ua tavuile vuzalo vueni ua handekele, " handeke kasauntu ! vika tu lengeya naua vakaleho ? Talenu, munevu ku -sahula ceni. ⁶⁶Mu na singanieka vati ? " va kuenieneko nguavo, na pande kutsa. ⁶⁷Va mu zekuilele malenzi ku luholo luenu na ku muveta zinkome, vamo vamu vetele zingusi, ⁶⁸Nguavo, " Tuambulule, ove Kilistu, iya na ku veta ? " ⁶⁹Vuno Petulu ua tumamene hambandza mu citungu, ngmba umo muana mpuevo uezile kuli ikeye ngueni, ove naua va kele hamo na Yesu uze mukua Ngalileya. " ⁷⁰Ua vianene ku meso avo vose, ngueni, " kanji vi izi ovio viu na handeka. ⁷¹Kaha omo ua tuhukile mu ntsege. mukuavo ua mu muene ua handekele na vaze vakeleko ngueni, ou nava va kele hamo na Yesu mukua Nazateta. ⁷²Kaha ua vianene naua na kulisinga, kanji mu izi muntu uze ! " ⁷³Omo ntsimbu ya indend i nahitile vaze va nene vuze vezile va handekele na Petulu. mua Vusunga yove u na pu umo vavo, muomu lilima liove lili nakuku solsla. " ⁷⁴Kaha ua sangumukile ku kulikunkula na kulisinga, ka njimu izi muntu uze, kaha haze vene ndemba ua tambekele. ⁷⁵Kaha Petulu ua vulukile lizi lize lia mu lekele Yesu ngueni, Ntsimbu ndemba kanda a tambeke u kanji viana lutatu. " kaha ua tuhukile kumbandza ua lilile cikumakuma.

27

¹Omu mukuezile cimene, vasasendote vose na vakuluntu vavantu vatumamene kupenge nakuhandeka hali yesu manganga vamutsihe. ²Vamukutile ikeye, vamutuile, nakamutuala kuli nguvulu Pilato. ³Kaha Yundasa, ou amusoluele ikeye, omu muamuene Yesu vamuana namulonga, alikanekela na kuhiluisa makumi atatu azimbongo zia pppppppalata vi vasasendote nava kuluntu, ⁴Nakuhandeka ngueni, "Njavilumuna ha kusolola maninga akuhona mulonga." ⁵Vunoni vahandekela nguvo, "Vikeko vika kulietu? Hakucimona ove yavene." ⁶Kaha ambulile hamavu vihanda via palata mucikungululo nakuli muanga, nakuya nakulisukika ivene. ⁷Vasasendote vambatele vihanda via palata nakuhandeka nguavo, "Kavatavesa kuvihaka mu cisaka ca Njambi muomu linapu ndando ya maninga." ⁸Kaha vahandekela hali ovu vukalu hamo, nakulanda liya, kuli uze mukaku popa zindoho mangana vatsinde tsideo

vangenzi. ⁸Hakulinga ngoco lize liya valiluka nguavo, "Liya lia maninga" nakuheta lelo. ⁹Vize via handekele kapolofueto Yelemiya viahetama nguenu, "Vambatele vihanda mukumi atatu apalata, ndando iva tumine kuli ikeye muli vana vava Isalela, ¹⁰Kaha veyele uze akele naliya mukakupopa zindoho, mukeko muana njileka muangana ange." ¹¹Haze vene Yesu akatukile muli va nguvulu, kaha nguvulu amuhulisile nguenu, "Ove yove muangana uava Yundeya?" Yesu amukumbuile nguenu, "Uahandeka." ¹²Vunoni omu muvamu vangelelele kuli vasasendote nava kuluntu, kakumbuile amba cimo cahi. ¹³Kaha Pilato ahandekele kuli ikeye, "Kauamuile milonga yose yli hali ove?" ¹⁴Vunoni kakuluile amba lizi limo cahi, nava nguvulu uakomokele cikuma. ¹⁵Omu mucahetele cilika cacisemua ca vanguvuli cakufumisa kayili umo ivasakuile kuli vunga. ¹⁶Hali ize tsimbu vakele na kayili ukuhulama lizina lieni Mbalambasa. ¹⁷Omu muvalingile vakunguluka hamo, Pilato ahandekele kuli vakevo, "Iya munakutonda ange njimifumisile enu? Mbalambasa, cipue Yesu iva nakusana nguavo Kilistu?" ¹⁸Azivele nguenu vamuhana Yesu kuli ikeye muomu yacipekete. ¹⁹Oku natumama hacituamo cakusompesa, pueyeni atumine lizi kuli ikeye nakuhandeka nguenu, "Kati ulinge cuma cili cose hali ou yala uakuhona mulonga. Muomu njayande lelo nacistola cinjakele na cayikeye." ²⁰Kaha vasasendote nava kuluntu vasindiyele livunga mangana vavahie Banambasa, mangana Yesu vamutsiye. ²¹Vanguvulu vavahulisile vakevo, "Hali ava vavali munakutonda iya mangana ange njimuece kulienu?" Vahandekele nguavo, "Mbanambasa." ²²Pilato ahandekele kuli vakevo, "Njikulinga vika ange na Yesu ivanakuamba nguavo Kilistu?" Vakumbuile nguavo, "Musukikenu." ²³Ahandekele nguenu, "Muomuo vika, cika cacipi canapange?" Vunoni vakeko valilile cikuma nakutambakana, "Musukikenu." ²⁴Kaha Pilato mua cimueene noviali kunganyala viahi, tsimbu kanda luozu luputuka, ambatele mema, nakutana kumavoko kulutue ya livunga, na kuhandeka nguenu, "Ange kanjesiho hamananga ou yala. Mukutalaho enu vavene." ²⁵Vantu vose vahandekele, "Ecenu maninga eni atumame halienu nahali vana ventu." ²⁶Kaha avecelelele Mbanambasa kuli vakevo, kaha vamusindikile Yesu nakumuhana kumavuko avo mangana vamusukike. ²⁷Kaha masualale vava nguvulu vambatele Yesu mufulumende yamu mbaka yakama nakukunguluka na masualale vose. ²⁸Vamu zulile nakumuzika citila ngengu. ²⁹Kaha vavindikile cilongo ca zimbimbo naku muhaka kumutue ueni, nali hongo lieni kulivoko lia cilio. Kaha vatsikamene kumavuli eni naku na kumutsopela ikeye, nakuhandeka nguavo, "Hinduka muangana ua va Yundeya!" ³⁰Vamu zekuulilile malezi ikeye, nakumbata lihongo naku muveta nali kumutue ceka naua. ³¹Omu muvakumisile kumu tsopela ikeye, vakutunuine mukole nakumu zika vuzalo vieni, nakumutuala kucilindakano. ³²Omu muva fumine kuze, uauanene yala kufuma ku silene ualizina lia Simone, ou yiva sindiyilile kuya navo mangana ambate cilindano. ³³Vezele kucihela civakele nakusana nguavo Golongola, caya mukulumbununa nguavo, "Cihela cavikola." ³⁴Kaha vamu yeve vinui anue yakupandakana na nianga. Vunoni omu muesekele kunua, kayasele kuyinua. ³⁵Muvalingi vamuhake hacilindakano, valipangelelele vuzalo, ³⁶kaha vatumamene nakumulama ikeye. ³⁷Hehi lia mutue ueni vahakeleho mezi amulonga uze uvamuuanene nao, uakuamba nguavo OU IKEYE MUANGANA UAVA YUNDEYA." ³⁸Vezi vavali vava sukikile nayikeye namo, umo kulivoko liacilio mukuavo kulivoko lia cimosue. ³⁹Vaze vakele nakuhila vamutukile ikeye na kulimeneka mumavokoavo ⁴⁰nakuhandeka nguavo, "Ove yove uakele nakuya na kuenyeka cikungululo naku citunga mumatangua atatu, lihohiele ove yavene! Ngue umuana Njambi, suluka hacilindakano!" ⁴¹Cocimo lika vasasendote vamu tsopela ikeye vakakusoneka na vakuluntu, vahandekele nguavo, ⁴²Obuile veka, vunoni kuli ku liovola ivene. Napu muangana uava Isalela. Muecenu asuluke hacilindakano, kaha akutsiliela muli ikeye. ⁴³Atsilielelele muli Njambi, ecenu Njambi amuvole viavuno, ngue Njambi namuzange amu muohiele ikeye, ahandekele nguenu, "Ange njimuana Njambi!" ⁴⁴Cocimo lika navaze vezi vava sukikile hamo nayikiye nava keko vamutukile ikeye. ⁴⁵Vunoni kufuma mu ola ya muatanu na imo kuezile milima mucifuti cose namu kuezile ola yavutsiki. ⁴⁶Muzi ola zitanu na ziuana, Yesu atambakanene nalizi lia helu na handeka nguenu, "Eli, Eli, lama savakatani?" Caya mukulumbununa nguavo, "Njambi yange, Jambimbi yange, uanjisila vika?" ⁴⁷Kaha uamo vaze vamene vacivuile, vahandekele nguavo, "Anakusana Eliya." ⁴⁸Hahaze vene umo antutule nakumbata siponja, ucujisulisile na vinui yakuseta, yayihakele mulihongo, na kumuha ikeye manga anue. ⁴⁹Veze vose vahandekele nguavo, "Musezenu likalieni. Vandamenenu tutale Eliya ngue akuiza nakuvuovola ikeye." ⁵⁰Yesu atambakanene ceka nalizi lia zingolo na kukumisa muono ueni. ⁵¹Zangamenu, tanga yamuci kungululo yatavukile vihanda vivali kufuma helu na kuheta hetsi, na mavu andundumine, namavue atavukile havali. ⁵²Naviholo via sokolokele, na mivila ya mizimu ya vantu vatsile vasa ngukile. ⁵³Vafumine muvihilo tsimbu kanda kusanguka, kuingila mumbaka ya kuzuala, nakusoloka kulivavengi. ⁵⁴Vunoni kapitau navaze vakele nakutala Yesu vamuenu ndunduma na viuma viakele nakusoloka, vezile nakuivua vioma nakuhandeka nguavo, "Vusunga ou nakele muana Njambi." ⁵⁵Vakomona ava vakele naku kavangeya Yesu kufuma ku Ngalileya na kumulema ikeye vakele nakutalela halako. ⁵⁶Hakati kavu Maliya Mangandelene, Maliya naye ya Tiango na Yose, nanaye nauana nava mala va Sambendeo. ⁵⁷Mutsimbu yacinguezi kuezile ya yala mpiti afumine ku Alimateya, lizina lieni Yosefe akele naua ndongesi ya Yesu. ⁵⁸Ayile kuli Pilato nakuhulisa muvila ua Yesu. Kaha Pilato avasindiyele kuuhana kuli ikeye. ⁵⁹Yose ambatele muvila, nakuuzengela hatanga ivuka, ⁶⁰Nakuukosesa mucihilo ceni catotele muli libue. Kaha asindumuine libue lia kama nakuhaka kumbelo ya cihilo nomu muayile. ⁶¹Maliya Mangandelene na Maliya mukuavo kuva kele, vatumamene kuyehi na cihilo. ⁶²Litangua likuavo, liakele litangua liakulivukisa, vasasendote nava Faliseo Vakungulukele hamo na Pilato. ⁶³Vahandekele nguavo, "Tunanuka nguenu uze mukakulionga kuakele, ahandekele nguenu, Mukahita matangua atatu akasanguka ceka. ⁶⁴Kufuma haze avasindiyele nguenu cize cihilo kuvanga kucilama nakuheta muti tangua tcamucitatu, ngue cahi vandongesi zieni vanase kuiza nakumuivamo nakuhandeka kuli vantu nguavo nasanguka kufuma muvatsi, 'kalionga cakukuminina cikahambakana cakavanga." ⁶⁵Pilato ahandekele kuli vakevo, "Mbata masualale muye nakucilama ngue muuaziva. ⁶⁶Kaha vayile nakulama, napatekako malolua namasualale.

28

¹Vuno ku ku-kotka ca sapalalo ,haze ha litnguo lia ku livango lia calangu , maliya mandalena na maliya mukuavo vezile na kutala ku cihilo . ²Talenu , kua kele mundenda ua kama cikuma , mouomo kanaelo ka muangana ua sulukile muilu , uezile na kungandumunako livue , na kutumamaho . ³Cifuo cenica fuile ngue muhiato , navuzalo vueni vua vukile to ngue mema akukonda . ⁴Vaka kuniunga valizuzukila navoma nakukala ngeva mala va kutsa . ⁵Kaha kangelo ualekele veze mapueo naku handeka nguenu , "kati muivue vuoma, muomo njina tantekeye muli naku lengeya Yesu, uze vene iva sukikile. ⁶Kuno uahiko, olondzo nasanguka, ngue muze ahandekele. Tuayenu mumone mucihela omu mula mulangekele. ⁷Kaha hamenu tusi muka ambulule kuli vandongesi veni, "nguenu na sanguka ku vatsi. Talenu, nakuya kulutue luenu ku Ngalileya. Kuze mukamu mona,' Talenu, nji na mizimbuila."⁸Kaha mampuevo va fumine lusi ku cihilona vuoma na ndzolela yakama, va tuntile nakutuala lizi lize kuli vandongesi veni. ⁹Kaha talenu, Yesu ua uuanene navo nguenu, "Hindukenu!" Kaha muevo uezile uakuatele ku viliato vieni naku mulemesa. ¹⁰Kaha Yesu ua valekele nguenu, "kati muivue vuoma. Hamenu mu kambulula kuli vana vanana naye ku Ngalileya kuze va kanjimone."¹¹Vunoni oku vampuevo vakele na kuya, talenu, vamo vavaze tuniungi vezile muze mumbaka kuleka vakuluntu vava sasendote viuma viose vize vialingikile. ¹²Kaha omo vasasendote va liuanene na vakuluntu na kulikungulula naku lihandekesa ha vuima navakevo, vahanene zimbongo ziazingi kuli masualale ¹³kaha na kuvaleka kuambulula, "kuvakuavo nguavo, 'vandongesi va Yesu vezile vutsiki naku mupundila ntsimbu tuakele mutulo."¹⁴Kaha nge eci cihaketa kuma tuitui a nguvulu, kaha tuka muzika-zika tumi ohiela." ¹⁵Ngoco va masualale va tambuile zimbongo na kulinga ngua omo vava longesele, kaha nguavo eyi ya sanelukiele hakati kava Yundeya naku heta ku litangua lialelo.¹⁶Vunoni vandongesi vase likumi na umo vaile ku Ngalileya, kumpili uze Yesu kua venikilile. ¹⁷Kaha omo vamu muene, vamulemesele, vunoni vamo vakele na kuhuhuasiana.¹⁸Yesu uezile kuli vakevo ua valekele nguenu, "Zindzili zose vana njihiezo muilu nahano hamavu. ¹⁹Ngoco vene hamenu mukalinge vandongesi vamafuli ose. Kava mbuitikenu mulizina lia tata, na lia muana, na lia muzimu uakulela.²⁰Kuva longesa kuononoka muviu mavoze vinja misikile. Talenu, yange nji kele nenu matangua ose, naha kukumisa camiaka.